

ב"ה

תשורה

משמחת הנישואין של
חיים עוזר ונחמה שיחיו בוטמן

ז' שבט ה'תשפ"ד

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים **חיים עוזר** שי' עם ב"ג הכלה מ' **נחמה** שיחיו למזל טוב, בשעה טובה ומוצלחת.

התודה והברכה ניתנת בזה לידידנו ומכירנו שיחיו אשר הואילו לשמוח איתנו יחדיו ביום שמחת לבנו, ולברכנו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

לאות תודה והוקרה הננו מתכבדים בזה להגיש לנוטלים חלק בשמחתנו תשורה זו, על יסוד ההנהגה בחתונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח והרבנית נ"ע. התשורה כוללת:

- א. אגרות קודש למשפחות החתן והכלה.
  - ב. מספר צילומי כתב יד קודש.
  - ג. אגרות ומענות קודש בקשר עם התייסדותו ופעילותו של בית חב"ד בנהרי' - מקום השליחות של משפחת החתן.
  - ד. מענות קודש הקשורים לזקנת הכלה השלוחה מרת נחמה גרייזמאן ע"ה.
  - ה. מכתבים ובהם דיווח אודות הנעשה והנשמע בבית חיינו בשנת תשי"ג, שנשלחו ע"י תלמידי הישיבה ב770 לסב החתן הרשד"ב בוטמן ע"ה בעת לימודו בישיבת תו"ת ברינוא.
  - ו. לקט סיפורים מפי סב החתן.
- תודתנו נתונה להרה"ת ר' מנחם שי' שמערלינג ולת' ארי' ליב שי' קרעמער ישראל יוסף שי' גרוזמן וחיים דוד שי' וילהלם על סיועם הרב בהכנת התשורה. ויה"ר שתיכף ומיד ממש "ישמע בהרי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה" בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בגאולה האמיתית והשלימה ושמחת עולם על ראשם.

משפחת קורץ

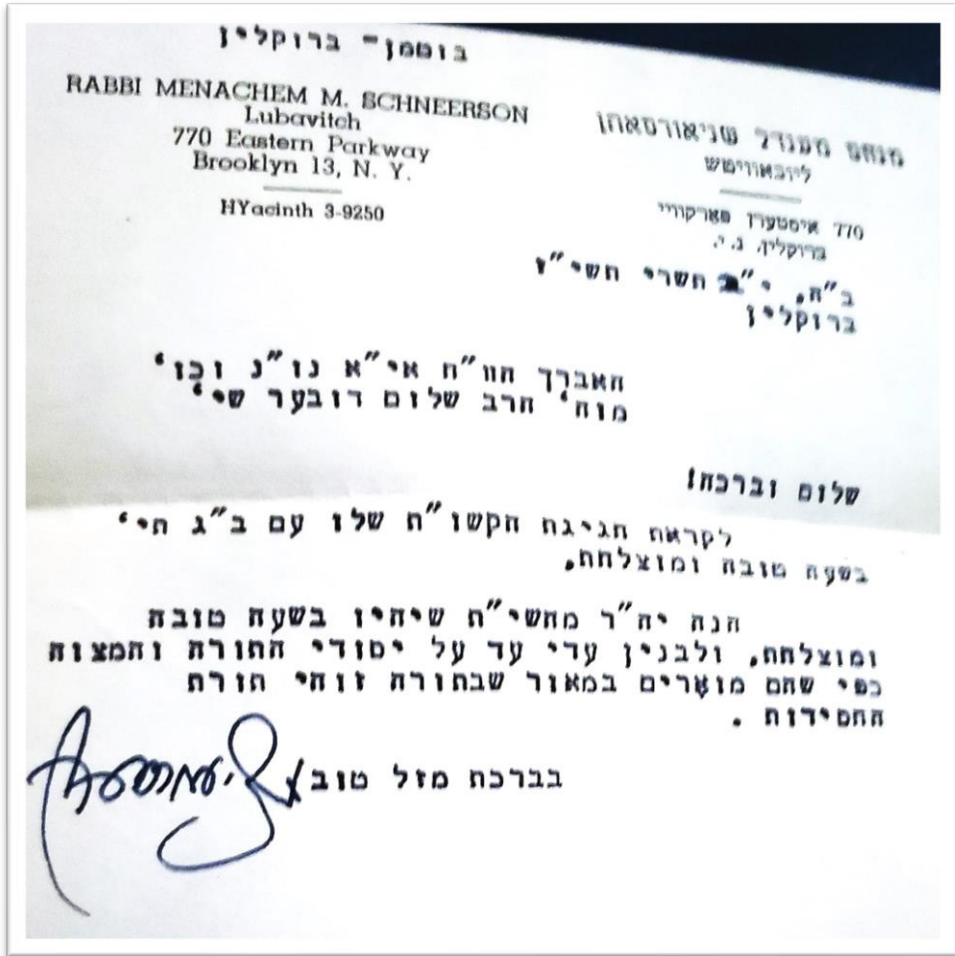
משפחת בוטמן

ז' שבט תשפ"ד

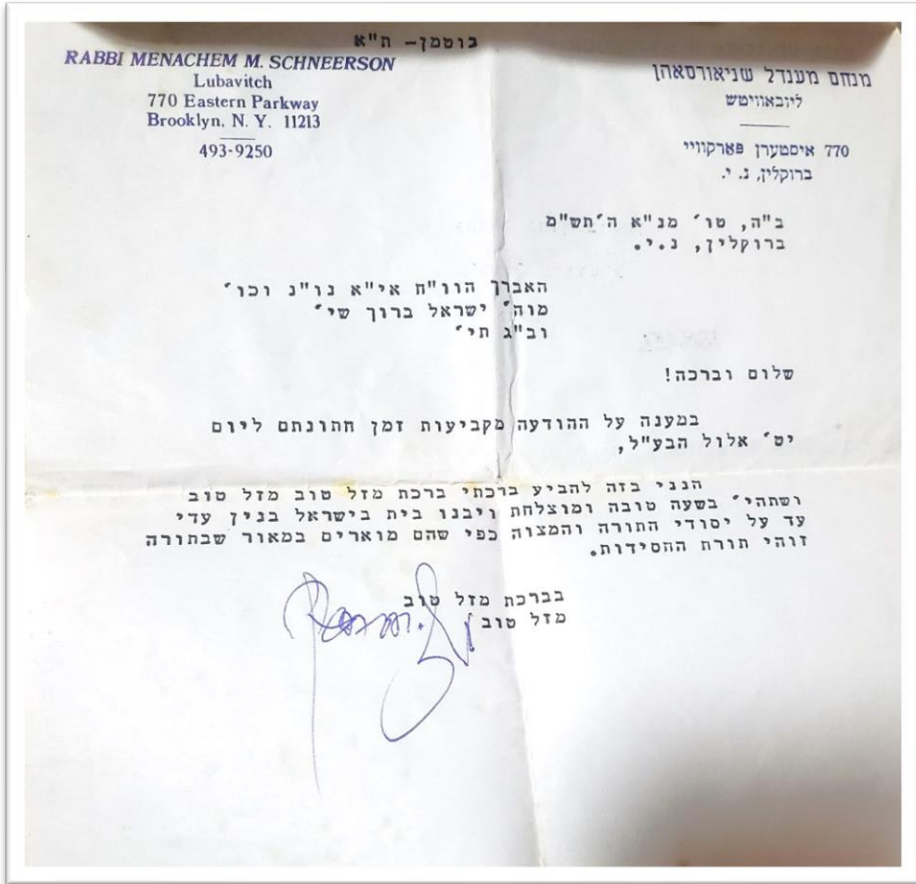
בסמיכות ליום הבהיר יו"ד שבט - התחלת שנת השבעים וחמש לנשיאות. כפר חב"ד, ארץ הקודש.

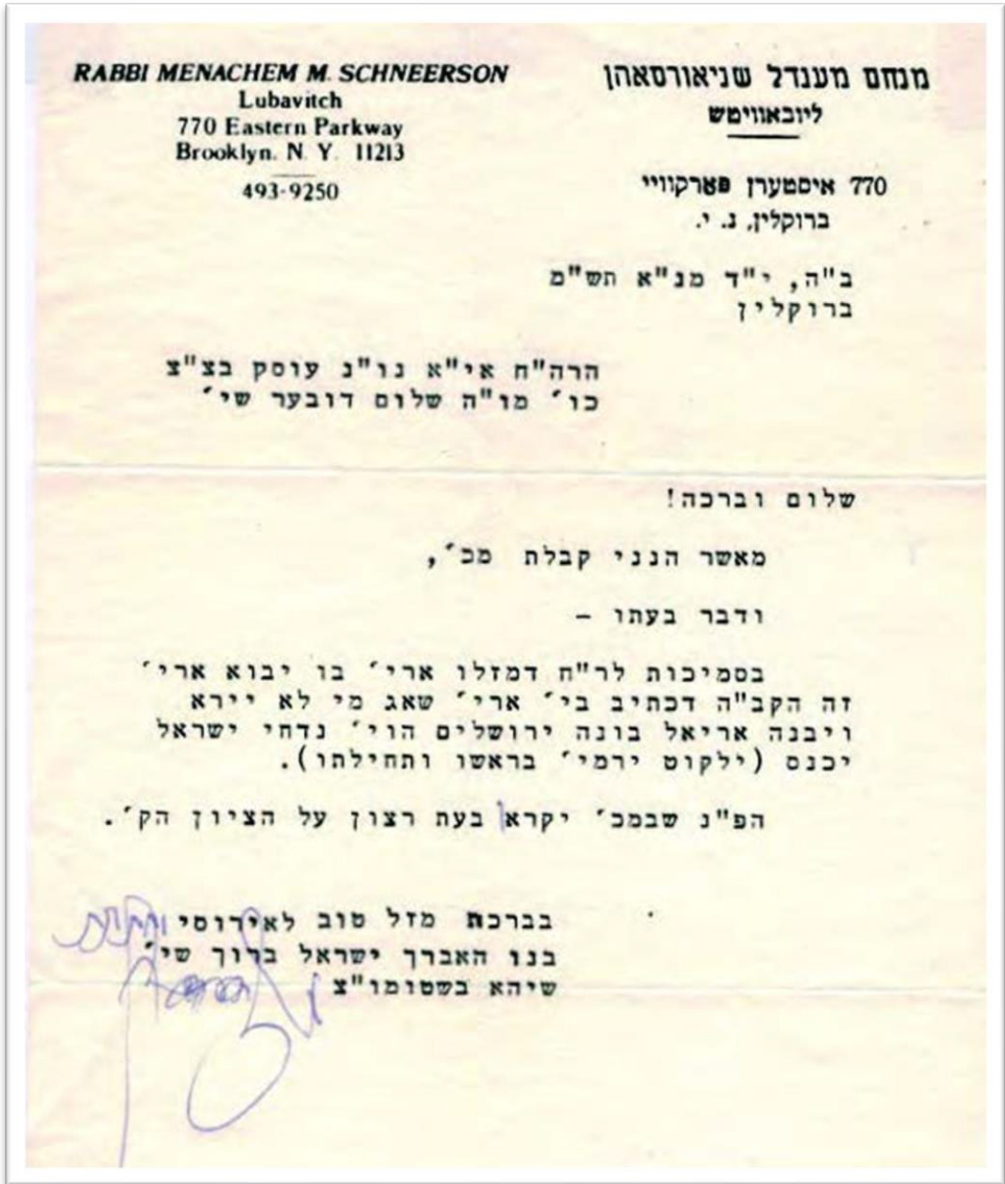
אגרות קודש למשפחות החתן והכלה

אגרת ברכה בקשר עם הקשו"ת של סב החתן הרשד"ב בוטמן

אגרת ברכה לנישואי הורי החתן

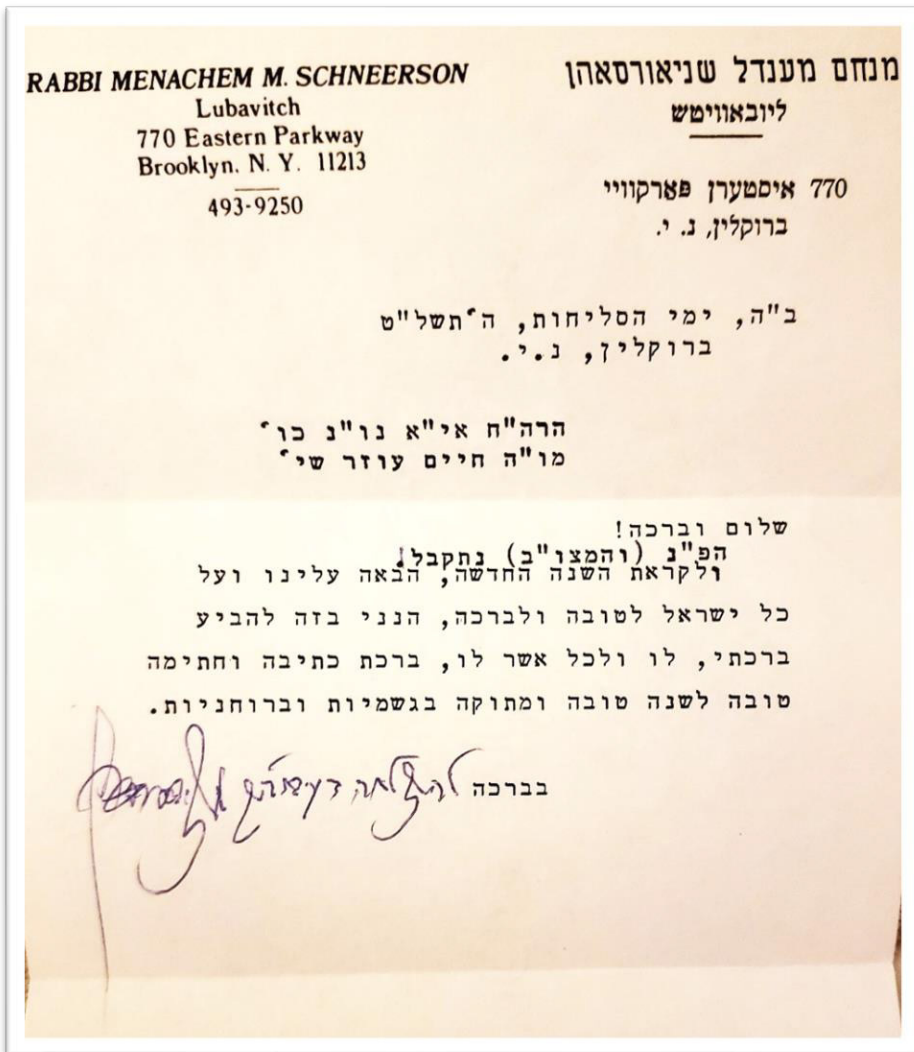

מכתב כללי פרטי לסב החתן הרשד"ב בוטמן

.. הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

בברכת מזל טוב לאירוסים וחתונת בנו האברך ישראל ברוך

שי' שיהא בשטומו"צ חתי"ק

מכתב כללי פרטי לסב החתן הרב חיים עוזר מרינובסקי

.. הפ"נ (והמצו"ב) נתקבלו

בברכה להצלחה בעבוה"ק חתי"ק

קורץ-כפר חב"ד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

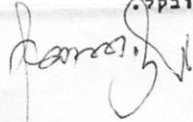
ב"ה, יז' כסלו תשל"ח
ברוקלין, נ.י.

הרב"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' שמואל שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות מצב זוג' תי',

השי"ח ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד
זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

בברכה

בטח משתתף (וישתתף ביהר שאח) בהמבצעים, וה'
יצליחם.

הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

אגרת ברכה לסב הכלה הרב שמואל שי' קורץ
מספר חודשים קודם הולדת אב הכלה שי'

הרב"ח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ערב ימי החנוכה, ה'תשל"ח
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה שמואל שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ', והשי"ת ימלא
משאלות לבבו לטובה.

ויהי רצון שיהי' באופן דמוסיף והולך,
מתאים להוראות ימי החנוכה, מוסיף והולך ואור,
בגשמיות וברוחניות גם יחד, ועל פי המבואר
במכתב הכללי לחנוכה המצו"ב.

בברכה אשר השי"ת ימלא ימי הריון זוג' תי'
כשורה ובנקל ותלד זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.
ובברכה לימי חנוכה מאירים
ולבשורות טובות

נ.ב.

ז"ע נתקבל מכ' מי"ג טבת, ובקשר ליום הולדתו
- תהא שנת הצלחה בגו"ר.

מכתב כללי פרטי לסב הכלה הרב שמואל שי' קורץ

מספר חודשים קודם הולדת אב הכלה שי'

קורץ - כפר
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ג' שבט תשל"ח
 ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עבטן בצ"צ
 מוה' שמואל שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעה אשר נולד להם בן למזל טוב,
 הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם
 ואבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה
 ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' ה' מהנך
 הרחבה.

בברכה מזל טוב

אגרת ברכה להולדת אב הכלה שי'

קורץ - כפר
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ו' מנ"א תשל"ט
 ברוקלין, נ.י.

הר"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
 מוה' שמואל שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב
 ונקרא שמה בישראל פייגה תי',
 הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' ה' תי'
 לתורה ולחופה ולמעשים טובים מהנך הרחבה.

- ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגנו
 הוא לאמר גם בלידה בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים,
 ע"פ מרז"ל (ברכות יד' א) נשים במאי זכיון באקרובי' כו'
 באתננוי' כו' ונטרין כו'.

בברכה מזל טוב

אגרת ברכה להולדת אם הכלה שתחי'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ב' שבט תשמ"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה" שמואל שי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של
בנם שניאור זלמן שי", הנה מועתק לקמן קטע ממכתב כ"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בנוגע למנהג ישראל
זה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוג" הי" ואת כל
ילדיהם שי" לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

ברכה

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

...ובדבר גזיזת השערות -אפשרעניש- הוא דבר גדול
במנהג ישראל ועיקרו הוא בהחינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום
הגזיזה והנחת הפיאות של הראש, נהגו להדר להרגיל את התינוק
בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה.
והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים
מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

הפ"נ שבמכ" יקרא בעת רצון על הציון הק'.

אגרת ברכה לרגל האפשרניש של אב הכלה שי'

.. נו"נ עוסק בצ"צ וכו'

קורץ - כפר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ר"ח שבט תש"א
ברוקלין, נ. י.

האברך שניאור זלמן שי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנסו לגיל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה למצות
יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפטק המשנה (אבות פרק
ה'), ויוסיף התמדה ושקידה בלימודו בתורה, בתורת
הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר בקיום המצות.
והשי"ת יצליחו להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

אגרת ברכה לרגל הבר מצוה של אב הכלה שי'

גרייזמן - ירוש"ן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 אימטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ג' מני"א תנשי"א
ברוקלין, נ. י.

פייגה תי

ברכה ושלוש

במענה למכתבה, בו כותבת אשר הגיעה לגיל
שתיים עשרה שנה, היא עונת בת מצוה,

הנה יהי רצון שתקבל עליך עול מלכות שמים
ועול מצות בלבב שלם, והשם יתברך יצליחך בלימודך
ובהנהגה ותגדלי להיות ראוי' לשם בת חביד, מתאימה
לרצון נשיאינו הקדושים זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע,

ותשפיע גם על החבירות תי שלך בזה, בדבור
ועוד יותר - על ידי היותך דוגמא חי' של בת ישראל
המחונכת בדרכי החסידות.

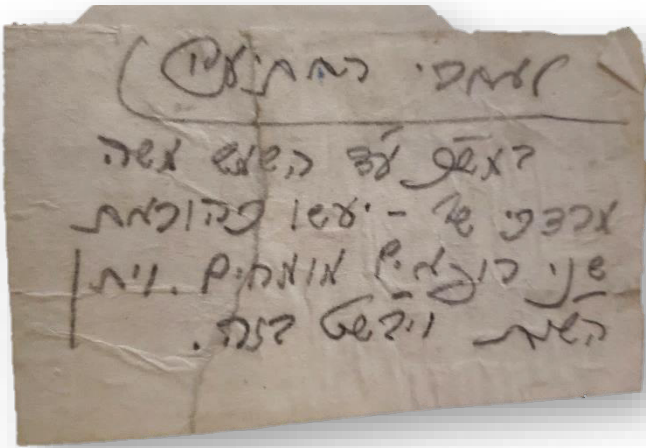
וזה יביא לך אושר רוחני וגשמי.

ברכה

אגרת ברכה לרגל הבת מצוה של אם הכלה שתחי'

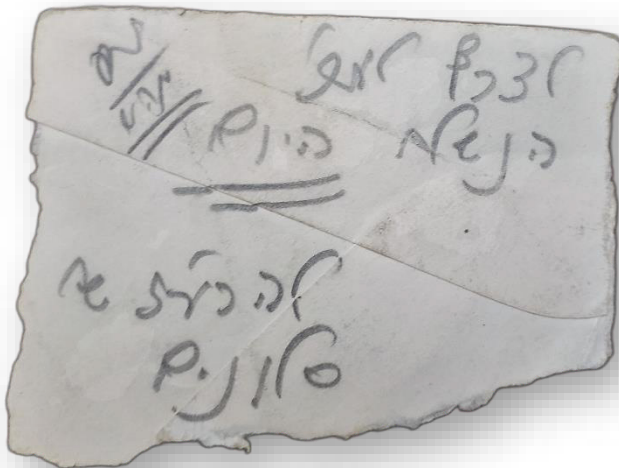
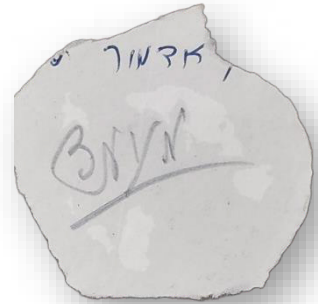
כתבי יד קודש

לאחרי החתימה

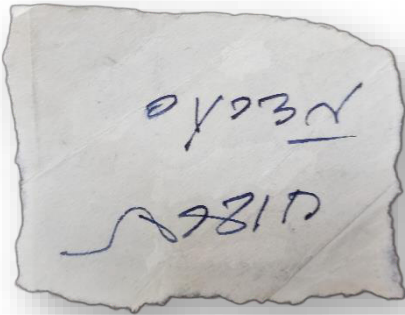
במש"כ ע"ד השמש משה
מרדכי שי' - יעשו כהוראת
שני רופאים מומחים. ויתן
השי"ת ויבש"ט בזה

מעמד

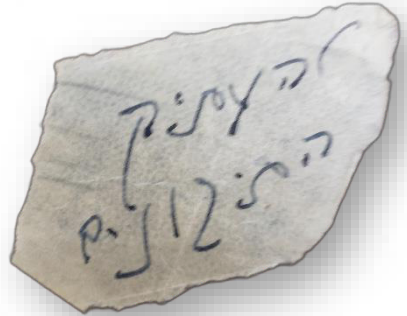
לצורך למכ'
הנשלח היום

להרע"ז שי'
סלונים

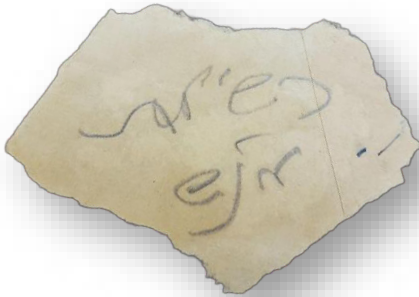
אדרעס
חוברת

אדרעס
חוברת

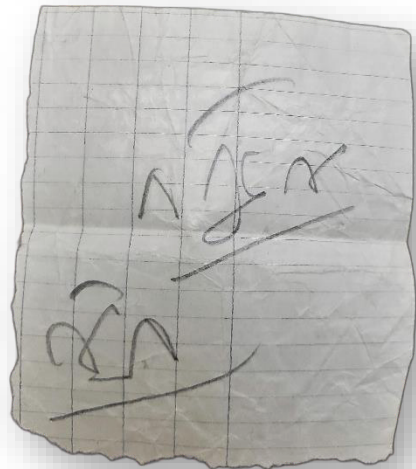
להעתיק
התיקונים

להעתיק
התיקונים

רשימת
אנ"ש

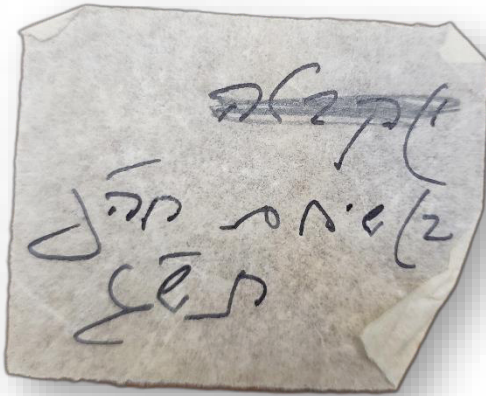
רשימת
אנ"ש

אגו"ח
ת"א

אגו"ח
ת"א

1) קבלה

2) שיחת חה"פ

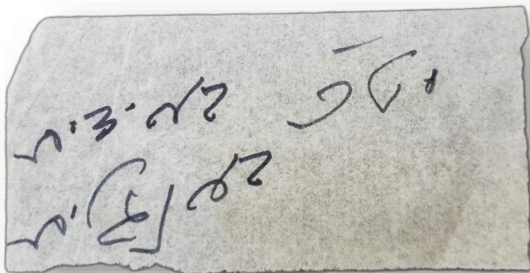
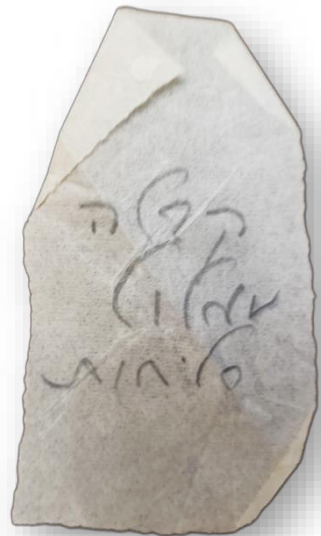
תש"ג

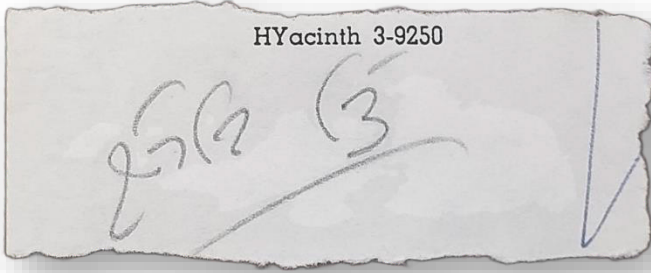
כללי
באנגלית

יט"כ באידית
באנגלית

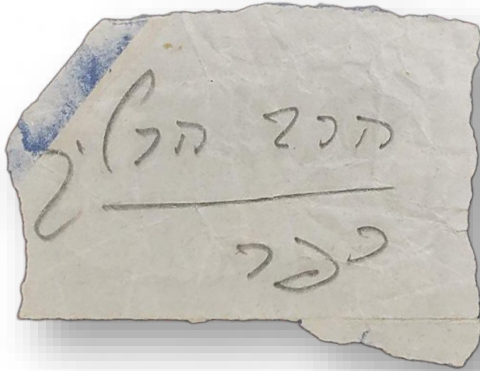
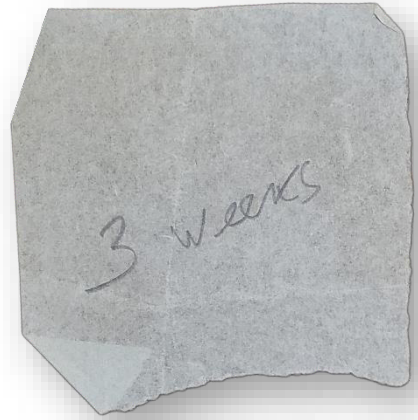
קבלה
אלול
סליחות

צ"ל בלה"ק

3 weeks

הרב הרליק

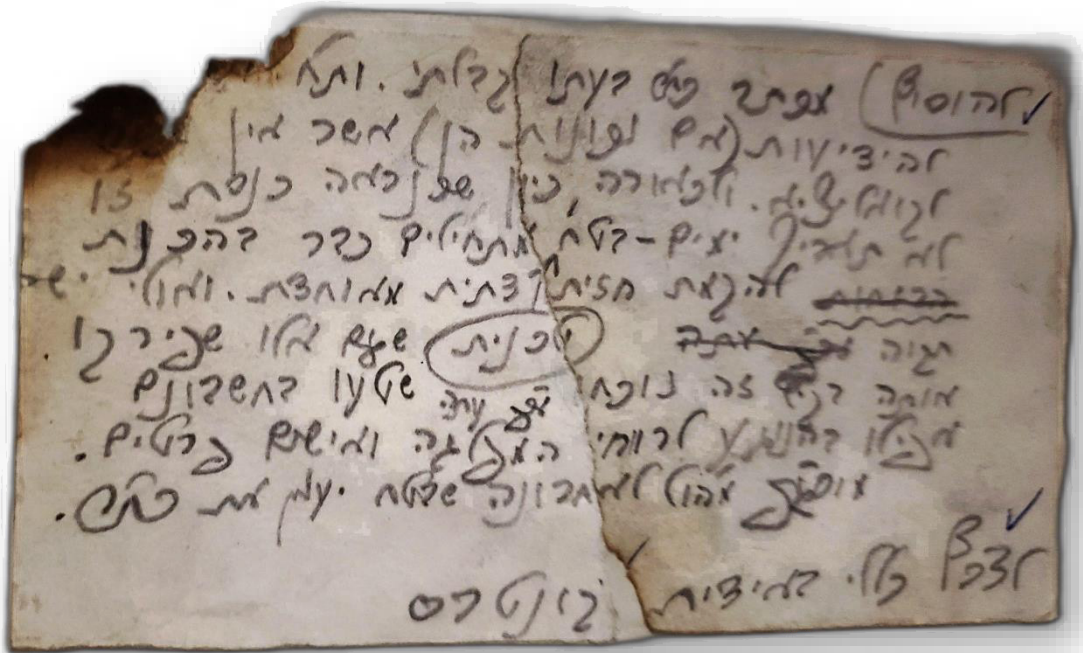
כפר

נו?

להוסיף

מכתב כת"ר בעתו קבלתי. ות"ח
 להידיעות (אם נכונות הן) אשר אין [?]
 לקואליציא. ולכאורה, כיון שכנראה כנסת זו
 לא תאריך ימים - בטח מתחילים כבר בהכנת
 הכוחות להקמת חזית טכנית דתית מאוחדת. ואולי יש
 תקוה עכ"פ עתה שגם אלו שפירקו
 אותה בקיץ זה נוכחו עכ"פ עתה שטעו בחשבונם
 אפילו בהנוגע לרווחי המפלגה ואישים פרטים.
 מוסג"פ מהו"ל לאחרונה שבטח יענין את כת"ר.
 לצרף כללי באידית. קונטרס

ברכות, אגרות ומענות קודש בקשר עם בית חב"ד בנהרי'

ר' עמנואל מיכלין, שהי' תושב העיר וזכה לקשר מיוחד עם הרבי, פנה אל הרבי ביחידות (שהתקיימה בכ"ד תמוז תשל"ה) בבקשה שישלח שליח לנהרי'. בין הדברים אמר לו הרבי: "הרי אתם בעצמכם הנכם גנרל שלי". באותה יחידות הורה לו הרבי לפעול לטובת היהדות בעירו או במקומות אחרים. [מאוחר יותר, לאחר בוא השליח הרב ישראל ברוך בוטמן לנהרי', כתב ר' עמנואל לרבי כדברים הבאים:

.. לפני יותר משבע שנים בזמן היחידות שהזכרתי למעלה, פניתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א בבקשה לשלוח לעירנו נהריה אברך או מספר אברכים לגור ולפעול פה, והם יכניסו אור לעירנו ויחממו את האווירה הקרה והמקפיאה השוררת פה. לפני כמה חודשים החלו צעירי חב"ד לייסד פה "בית חב"ד" והוא כבר פתח את דלתו והתחיל בפעילות, כשהפעיל הצעיר, שכבר הסתדר פה. . הוא הרב הצעיר ר' ישראל בוטמן שיח'. מצעדיו הראשונים פה יש לראות, כי הוא מהווה אישיות הולמת לכך. ויזכה להצלחה רבה בעבודת הקודש שלו, כי אם זקנה אין כאן - חכמת ישראל יש כאן, וגם מרץ רב ומסירות לדבר בכל נפשו.

באיחור זמן רב באתי על שכרי, ושמחתי היא לפי הגעגועים שלי כל השנים האלו.

עפר אני תחת רגלי כ"ק האדמו"ר שליט"א. .].

כ"ב תמוז תש"מ

מכתב מיוחד ששיגר הרבי לשני רבנים בנהרי', הרב דוד חי אבוחצירא והרב ישעיהו מייטליס במענה לפנייתם בדבר הקמת בית חב"ד בנהרי':

ב"ה. כ"ב תמוז ה'תש"מ.
ברוקלין נ.י.

הרה"ג וו"ח אי"א נו"מ עוסק בצרכי ציבור
הרב דוד חי אבוחצירא והרב ישעי' מייטליס, שיחיו,
לשכת הרבנות - נהר"

שלום וברכה!

מאשר אני קבלת מכתבם מכ"ה אייר, שהגיעני באיחור זמן רב,
ומרוב הטרדות נתאחר גם האישור, ואת כת"ר הסליחה. ולנקודת
מכתבם, פתיחת מרכז חב"ד בעירם, עליהם לפנות לעסקני חב"ד
בארצנו הק', ובפרט אלה הנמצאים בסמיכות להם, שיודעים פרטי
האפשרויות בזה.

כיון שהכל בהשגחה פרטית, וכתבו אלי בהנ"ל אע"פ שאין הדבר
תלוי בי, אביא תקותי חזקה שמנצלים ככל יכולתם בעבודתם
המסורה לנהל ק"ק שלהם על מי מישרים, מבועי תורתנו הק' תורת
חיים, הוראה בחיים, ומצותי עליהן נאמר וחי בהם. ואם בכל מקום
הדברים אמורים, על אחת כמה וכמה באה"ק ת"ו, ארץ אשר תמיד
עיני ה"א בה מרשית השנה ועד אחרית שנה, והשי"ת יצליחם.

בכבוד ובברכה ולהצלחה בעבוה"ק

כ"ו ניסן תשמ"ב

מענה הרבי לשליח הרב ישראל ברוך בוטמן ותבדלחט"א זוגתו שפרה שתחי'
שכתבו:

"היות ולא נענינו אחרי כו"כ פעמים ע"ד הצעתנו לעבור לנהר' לשם
הפעלת בית חב"ד, באנו לשאול את כ"ק אדמו"ר שליט"א - אחרי
התייעצותנו עם הרב זושא ווילמובסקי - האם לחפש עיר אחרת
לשליחות, או לחפש משרה באחד המוסדות הקיימים כבר במרכז
הארץ. ואולי גם בינתיים להתעניין בקניית דירה במרכז הארץ או בכפר
חב"ד.

ומבקשים אנו עצתו הדרכתו וברכתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בכ"ז (כולל) וסימן בעיגול את המילים "הצעתנו לעבור לנהר' לשם הפעלת בית
חב"ד" וסימן חץ) כעצת ידידים מבינים באה"ק. אזכיר עה"צ.

כ"ח מרחשון תשמ"ג

על דו"ח הפעילות המפורט הראשון השיב הרבי במכתב (בנוסח כללי - פרטי).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ח, כ"ז מ"ח תשמ"ג
ברוקלין

הרה"ח הווי"ח אלי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה ישראל ברוך שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ' וכו

ודבר בעתו -

בתחלת תקופת ד"ויעקב הלך לדרכו".

הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

בברכה
הרבי הוסיף בכתב יד קדשו:
מאשר הנני קבלת המכ' וכו
הפ"נ שבמכתבו יקרא ..
בברכה להצלחה בעבוה"ק ולבשו"ט [חתי"ק]

הרבי הוסיף בכתב יד קדשו:

.. מאשר הנני קבלת המכ' וכו

.. הפ"נ שבמכתבו יקרא ..

.. בברכה להצלחה בעבוה"ק ולבשו"ט [חתי"ק]

את התאריך תיקן הרבי לכ"ת.

למכתב זה צורף מכתב נוסף הממוען אל הרב אליהו אבוטבול שי' מרבני העיר.

ה' מנ"א תשמ"ג

בפתח מכתב כללי פרטי שנשלח אל השליח הרב בוטמן לאחר ששלח לרבי דו"ח מהפעילות כותב הרבי:

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.
ב"ה, יום ועשי' פ' חזון,
ה' מנחם אב, יום הסתלקות הארי"י ז"ל,
ה'תשמ"ג. ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

הרהי"ח הו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה ישראל ברוך שי'

שלום וברכה
ג'דו"ח והמצו"ה
מכתב נתקבל, והי"ה. ואבינו שבשמים ימלא משאלות לבבו לטובה בגו"ר,

בתוך בקשות ותפלות כאחבנ"י שליט"א בכ"מ שהם, בחו"ל ובאה"ק, אשר נשבע ה' לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם, ארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה,

כאחבנ"י כולנו כאחד, שהרי הקדמת התפלה היא, כהוראת הארי"י, קבלת מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך,

ובפרט ובמיוחד התפלה של פעמים בכל יום: את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח כו' (אשר לזה) קווינו כל היום, ובהמשך אליו:

רצה ה' אלקנו בעמך ישראל כו' והשב העבודה לדביר ביתך כו' ותחזינה עינינו בשובר לציון ברחמים -

ויהפכו ימים אלה י"להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה.

וזריזות במעשינו (תורה ומצות - ובזה גמ"ח) ועבודתנו (תפלה) בכלל, ובלמוד פנימיות התורה: זוה"ק כו' כתבי האריז"ל וכו' בפרט (וכפי שהאריך תלמידו הרח"ו),

תדרז ותביא האולה האמתית והשלימה - גאולת העם בשלימותו, הארץ בשלימותה והתומ"צ בשלימותו - באופן דאחשינה וארו עם ענכי שמיא,

ותקייים אמירת השם: אלקים אתם ובני עליון כולכם.

ותחזינה עינינו - עם הנבחר - בבית הבחירה, מקדש אד-ני כוננו ידך, ביהמ"ק הנצח.

בברכה
אברהם שניאורסאהן

נ.ב. מובן וגם פשוט אשר הני"ל/שיך במיוחד ליום ההסתלקות דהאריז"ל, בתקפו הוא בכל ימות השנה, אלא שיום סגולה הוא ראש ומוסיף כח בהם וכו' - ובדוגמת זכר ליצי"מ בחה"פ וחירובו הוא בכל ימות השנה.

.. מכתביו, הדו"ח והמצו"ב נתקבלו, ות"ח.

ובסוף המכתב מוסיף הרבי בכתב יד קדשו:

.. בברכה להצלחה ולבשו"ט.

שבט תשד"מ

בשיחת בדר"ח טבת תשד"מ, עורר הרבי על הדפסת ספר התניא בכל מקום שבו עדיין לא הודפס.

בעקבות ההוראה, הודפס התניא בעיר נהרי'.

לקראת יום הבהיר יו"ד שבט באותה שנה, נסע השליח הרב בוטמן אל הרבי כשעמו ספר התניא וכן ספר התניא שהודפס בעיר כרמיאל הסמוכה על מנת להביאם לרבי.

ביום ועש"ק פרשת בא, ב' שבט, הכניס הרב בוטמן לרבי את ספר התניא בצירוף מכתבים מאנשי העיר וכן מכתב אישי (שבו פירט גם על המצב הכספי).

מענה הרבי (נתקבל ביום ראשון ד' שבט לאחר תפילת מנחה):

(א) דו"ח ופ"נ נתקבל

(ב) מצו"ב השתתפות מקרן וכו' כמפורסם

[הרבי צירף את ההשתתפות בהדפסת התניא - \$20].

[בתוך הדיווח כתב בין השאר "ד' יהי' בעזרי". הרבי סימן את התיבה "בעזרי" וכתב:]

(ג) הצליח במקומו עתה גדולות וכו' וזהו התחלה לבד. ומהו העג"נ והמצב רוח?!

בבוקר יום השבת קודש פרשת בא, ג' שבט, הודיע הרבי במפתיע למזכיר הר"ל"ג על קיום התוועדות (אע"פ שמראש לא תוכננה להתקיים התוועדות באותה שבת).

כשנכנס הרבי להתוועדות, הניח המזכיר הריב"ק על שולחנו הק' של הרבי שקית ובה ספרי התניא הרבים שנדפסו לאחרונה ברחבי העולם. בשיחה הראשונה אמר הרבי, שהתוועדות בלתי מתוכננת זו מתקיימת לכבוד ה"אורחים הכי חשובים" - ספרי התניא החדשים, ביחד עם אלו שהדפיסו אותם.

כמה ימים לאחר מכן הכניס תניא עם כריכה בצירוף מכתב בו דיווח שמכר את ה\$20.

ועל זה נתקבל המענה:

ת"ח ות"ח אזכיר עה"צ.

לערך תמוז תשד"מ

לשליח הרב בוטמן הוצע ע"י הרבנות בעיר להיות מסדר קידושין, ולאחר ששאל את הרבי על כך נענה בחיוב.

[לע"ע לא הגיע לידנו פרטי ונוסח המענה].

יום הבהיר ראש חודש כסלו תשמ"ו

מספרת הגב' אסתר מלכה:

בשנת תשמ"ו (1985) כיהנתי כרכזת חברתית באולפנית של בית הספר התיכון "הראל" בנהריה. במסגרת תפקידי עסקתי גם בהוראת בהיסטוריה ואחד הנושאים בהם נדרשתי לעסוק היה תנועת החסידות. כדי לעורר ענין בנושא וגם בניסיון לחזק את התודעה הדתית בבית הספר, פניתי לרב בוטמן, ובקשתי ממנו שכאיש חב"ד יופיע בפני התלמידים בהרצאה על נושא החסידות, הרצאה שבה רציתי לפתוח את לימוד הנושא.

הרב בוטמן נענה כמובן לבקשתי ובמקביל הציע לי לכתוב על היוזמה לרבי מליובאוויטש ולבקש את ברכתו, ואכן כך עשיתי.

בעצתו של הרב בוטמן, ההרצאה ופתיחת הנושא נקבעו ליום י"ט בכסלו. יום חג הגאולה של האדמו"ר הזקן מייסד חסידות חב"ד הנחשב גם "ראש השנה לחסידות".

עם בוקר של אותו יום, הרב בוטמן הופיע בשערי בית הספר אבל להפתעתי הוא לא היה לבד אלא עם משלחת שלימה של חב"דניקים ובידו 400 עותקים של... מכתב מהרבי אלי, במענה להודעה שלי על לימוד נושא החסידות בבית הספר.

כינסנו את כלל התלמידים. אחד הרבנים במשלחת קרא והסביר את המכתב של הרבי ואני זוכרת שהחב"דניקים גם הרקידו את החבר'ה. למעשה, המכתב של הרבי והופעתם של החסידים החליפו את התכניות שיזמתי ותכננתי לאותו יום מיחד...

בנימה אישית אוסיף כי במהלך האירוע קבלתי על עצמי, כי בהתאם לדברי הרבי במכתבו על חיזוקים ביהדות מן הראוי שכרזת חברתית בבית ספר דתי אקפיד על כיסוי ראש תמיד. וכך אני נוהגת מאז ועד היום.

להלן המכתב המיוחד:

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחה מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ראש חודש כסלו, ה'תשפ"ו
ברוקלין, נ.י.

מרת אסתר סלכה חחי'
רכזת חינוך חברתי
ביה"ס התיכון המקיף הדתי "הרא-ל"
נהרי-ה

ברכה ושלוש:

מאשר אני קבלת מכתבה מי"ו בחשוון, בו כותבת שכי"ט כסלו אמורים לקיים פתיחה חגיגית בקשר עם פ"ו ויקס חינוכי שנושא "ההסידות", ובקשה דברי ברכה להגיגה זו.

ובהקדמה אשר כידוע כל הנעשה בעולמנו הוא בהשגחה פרטית, ובפרט בשטח החינוך הדתי לבני ובנות ישראל, גוי קדוש בארץ הקודש, "ארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה".

ועל פי כחבה שהפתיחה החגיגית תתקיים בי"ט כסלו, בודאי שידועת מרשה יום סגולה זה, גאולת רבנו הזקן, בעל התניא והשלחן ערוך, מייסד תורת חסידות חב"ד, ממאסרו, שהי' צפוי לו מאסר עולם ויותר מזה. וכידוע ומפורטט שמהנקודות העקריות וגם פנימיות שבפרשה זו הייתה עבודתו המטורה בכל לבו ונפשו לשיפור מצב היהדות וחיי היהודים בגשמיים וברוחניות גם יחד, ועד לפרטיהם ופרסי פרטיהם בחיי היום-יום, שהיו חרורים בפנימיות היהדות הקשורה בפנימיות התורה (שהוכנה הוראה וחינוך), ובאופן דהפצח המעינות חוצה.

בכל שנה ושנה יום סגולה זה מזכיר ומדגיש הוראה עיקרית: שכסאיש ואשה, נער וזקן, מבני עמנו מחליטים בכל תוקף שלא להרהס מעיני העולם (מלשון העלם והסתר) המעלימים ומבלבלים לחיים על פי התורה ומצוותי', מובטח להם שמהגברים על כל המניעות, ואדרבה ממלאים תפקידם עוד ביתר שאת וביתר עז, הן בנוגע לחייהם הם והן בנוגע להשפעתם כסביבה, ובאופן דמוטיף והולך.

והרי זו גם מההוראות העקריות דימי חנוכה, הבאים בסמיכות לי"ט כסלו, כידוע מהקורות את עמנו בימים ההם בזמן הזה, הנזכרים ונעשים מדי שנה בשנה במצות נר חנוכה, הלוך ומוסיף בנר ואור מיום ליום - סמל והוראה לנר מצוה ותורה אור.

וזוהו גם בן תפקידו העקרי של כל מוסד חינוך יהודי הראוי לשמו - לחנך את החלמידים (-ות) שכל אחד ואחד מהם יהי' "נר להאיר" חשכת העולם. ועל אחת כמה וכמה בי"ט דחי הנושא את השם "הר א-ל", שתפקידו להוסיף בכל ענייני היהדות המולידים ומעלים להר ה' במעלות הקודש, התורה ומצוותי'.

והנני לאחל לכל או"א מהתלמידים והמחנכים וחברי ההנהלה, שיחיו, שילכו מחיל אל חיל בכל ענייני דתנו והורחננו, בדרך העולה בית אל-ל. והרי הבטיחה תורחננו: יצעת ומצאת - הצלחה מרובה שלא לפי ערך היגיעה, בבחינת "טצאה".

בכבוד ובברכה לבשורות טובות

ב"ה, ראש חודש כסלו, ה'תשמ"ו
ברוקלין, נ.י.

מרת אסתר מלכה תחי'
רכזת חינוך חברתי
ביה"ס התיכון המקיף הדתי "הרא-ל"
נהרי-ה

ברכה ושלום!

מאשר אני קבלת מכתבה מ"ז בחשון, בו כותבת שב"ט כסלו אמורים לקיים פתיחה חגיגית בקשר עם פרויקט חינוכי שנושאו "החסידות", ומבקשת דברי ברכה לחגיגה זו.

ובהקדמה אשר כידוע כל הנעשה בעולמנו הוא בהשגחה פרטית, ובפרט בשטח החינוך הדתי לבני ובנות ישראל, גוי קדוש בארץ הקודש, "ארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה".

ועל פי כתבה שהפתיחה החגיגית תתקיים ב"ט כסלו, בודאי שידועת פרשת יום סגולה זה, גאולת רבנו הזקן, בעל התניא והשלחן ערוך, מייסד תורת חסידות חב"ד, ממאסרו, שה"י צפוי לו מאסר עולם ויותר מזה. וכידוע ומפורסם שמהנקודות העקריות וגם פנימיות שבפרשה זו היתה עבודתו המסורה בכל לבו ונפשו לשיפור מצב היהדות וחיי היהודים בגשמיות וברוחניות גם יחד, ועד לפרטיהם ופרטי פרטיהם בחיי היום-יום, שיהיו חדורים בפנימיות היהדות הקשורה בפנימיות התורה (שתוכנה הוראה וחינוך), ובאופן דהפצת המעינות חוצה.

בכל שנה ושנה יום סגולה זה מזכיר ומדגיש הוראה עיקרית: שכשאישי ואשה, נער וזקן, מבני עמנו מחליטים בכל תוקף שלא להתרשם מעניני העולם (מלשון העלם והסתר) המעלימים ומבלבלים לחיים על פי התורה ומצותי, מובטח להם שמתגברים על כל המניעות, ואדרבה ממלאים תפקידם עוד ביתר שאת וביתר עז, הן בנוגע לחייהם הם והן בנוגע להשפעתם בסביבה, ובאופן דמוסיף והולך.

והרי זו גם מההוראות העקריות דימי חנוכה, הבאים בסמיכות ל"ט כסלו, כידוע מהקורות את עמנו בימים ההם בזמן הזה, הנזכרים ונעשים מדי שנה בשנה במצות נר חנוכה, הלוח ומוסיף בנר ואור מיום ליום - סמל והוראה לנר מצוה ותורה אור.

וזהו גם כן תפקידו העקרי של כל מוסד חינוך יהודי הראוי לשמו לחנך אח התלמידים (-ות) שכל אחד ואחת מהם יהי "נר להאיר" חשכת

העולם. ועל אחת כמה וכמה בי"ס דתי הנושא את השם השם "הר א-ל", שתפקידו להוסיף בכל עניני היהדות המוליקים ומעלים להר ה' במעלות הקודש, התורה ומצותי'.

והנני לאחל לכל או"א מהתלמידים והמחנכים וחברי ההנהלה, שיחיו, שילכו מחיל אל חיל בכל עניני דתנו ותורתנו, בדרך העולה בית א-ל. והרי הבטיחה תורתנו: יגעת ומצאת - הצלחה מרובה שלא לפי ערך היגיעה, בבחינת "מציאה".

בכבוד ובברכה לבשורות טובות [חת"ק]

ט"ז אד"ש תשמ"ו

מענה על מכתב בנוגע לפתיחת כולל אברכים בנהר'י. במכתב מדווח השליח הרב בוטמן לרבי על כך שהביא קבוצה של שמונה אברכים לפגישה עם ר"ד אבוחצירא ו"מאז הפגישה הנ"ל לא כ"כ פעלתי בכהנ"ל, כיון שלא קיבלתי תשובה מכ"ק אדמו"ר שליט"א".

הרבי סימן את התיבות "כיון שלא קיבלתי וכו'" וכתב:

כי כמפורסם

שייך לעסקני אנ"ש שי'

שבאה"ק

בהמשך המכתב מעלה התלבטויות בדבר מצד המצב הכספי, שאינו יודע מהיכן יקח כסף.

על כך ענה הרבי:

א"כ איך יכנס לזה והוא בלא"ה בחובות.

טבת תשמ"ז

מענה ליו"ר צאגו"ח הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב שהכניס את ההזמנה לכינוס השלוחים באה"ק שהתקיים בנהר'י בימים הסמוכים לכ"ד טבת:

אזכיר על הציון להצלחה רבה.

בהתוועדות הש"ק פרשת ויגש ט' טבת, נתן הרבי לרב אהרונוב בקבוק "משקה המשמח" עבור הכינוס.

מענה להנ"ל שהכניס את תכנית הכינוס:

**אזכיר על הציון לבשורות טובות - על פי המדובר לאחרונה בריבוי - ומיוסד
בשיחותיו וכו' דכ"ק מו"ח אדמו"ר והזמן גרמא - תיכף להילולא דאדמו"ר
הזקן.**

קיץ תשמ"ז

טרם חתונתנו הוצעו לשליח הרב מאיר ברוך שי' וילהלם שתי הצעות של שליחות
כשאחת מהן היא במסגרת כולל האברכים שהוקם בנהר'י. הרב וילהלם כתב
לרבי אודות שתי הצעות וזכה לקבל תשובה:

כעצת ידידים מבינים אזכיר עה"צ.

הרב וילהלם מילא אחר הוראת הרבי ופנה לידידים מבינים שהכריעו שיש לקבל
את הצעת השליחות בנהר'י. בעקבות זאת הוא כתב לרבי את עצת הידידים וזכה
לקבל מענה:

אזכיר עה"צ

אדר תשמ"ח

מענה בקשר לכינוס "הקהל" - כינוס החורף של נשי ובנות חב"ד באה"ק
שהתקיים בז' אדר תשמ"ח בנהר'י. הכינוס התקיים לע"נ הרבנית הצדקנית נ"ע
כשבועיים לאחר פטירתה:

**הנ"ל נתקבל ות"ח ת"ח ואזכיר על הציון להצלחה רבה, כולל ועיקר פעולה
נמשכת וכו'. ובנוגע לכנס - מתחיל במוצאי ז' אדר - יומא דמשה רבנו ע"ה
והשנה 3300 שנה מיציאת מצרים ולמתן תורה וכו'.**

כ"ף סיון תשמ"ח

מענה על מספר שאלות ששאל השליח הרב בוטמן בקשר לענינים שעמדו על
הפרק בניהול עניני חב"ד בעיר:

**כמפורסם עניני עסקנות והמוסדות כו' שייכים להחלטות הנהלותיהם,
אזכיר עה"צ.**

ה' מרחשון תשמ"ט

כשבועיים לפני מועד הבחירות בהם הורה הרבי להרבות מספר המצביעים לרשימת אגו", כתב השליח הרב בוטמן למזכיר הריל"ג מכתב בו הוא מפרט אודות כמה פעולות בענין זה, ע"מ שיוכל לדווח עליהם לרבי לפי הצורך. להלן חלקים מהמכתב:

" . . לשבת זו התארח בעירנו השר יוסקה שפירא ובשבת בבוקר בביהכנ"ס שאני מתפלל, כשנפגשנו עוד לפני תפילת שחרית אמר לי "מה אפשר לעשות, הרבי אמר ועל הרבי לא שואלים שאלות".

. . באמצע התפילה הוא דרש בביהכנ"ס, וסיפר לנוכחים (כ-100 מתפללים) ע"ד פגישתנו לפני התפילה והוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואמר שעל הרבי לא שואלים שאלות.

אחרי התפילה התקיימה סעודת שבת רבתי בבית מלון קרלטון הסמוך ואני הוזמנתי לדבר שם דברי תורה. לאחר שחזרתי שיחה מכ"ק אדמו"ר שליט"א, התייחסתי לנושא הבחירות והזכרתי עוה"פ את הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, הוראה חד פעמית.

. . בכל אופן הקהל קיבל את זה בהבנה, ובפרט על הכנות שבדברי שאע"פ שנאמרו לפני תומכי המפד"ל אמרתי והצהרתי בפומבי על הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א וכו'.

במשך הסעודה דיברתי עם כמה וכמה אנשים שיצביעו ג' וכן עשיתי אתמול בלילה בשיחות טלפוניות ובשיחות פנים אל פנים.

לאחר ששמעתי משמועות בלבד שכ"ק אדמו"ר שליט"א התעניין מה דעתם של בני הרה"צ . . זצ"ל, נפגשתי אתמול בלילה עם הרב . . ושוחחתי עמו למעלה משעה. מדבריו הבנתי שלחתום על כרוז הוא לא מוכן בשו"א אבל דעתו האישית היא להצביע ג', ודיבר דברים קשים מאד וסיפר לי שיש עליו לחצים כבדים . . דעתו ברורה להצביע ג' ולתמוך בחסידים על כל המשתמע מכך.

. . כששואלים אותו מקורביו אומר להם להצביע ג' ואף מנסה להשפיע על אנשים הקרובים אליו. הוא איחל לי הרבה הצלחה בנהר"י.

. . ונוכה לנצחון מוחץ "דין נצח"

נא להזכיר לברכה את . . "

מכתב זה הוכנס אל הרבי שהואיל לענות עליו:

נת' ות"ח אזכיר עה"צ

לפעולה נמשכת ובהוספה.

כ"א אדר א' תשמ"ט

מענה על מכתבו של השליח הרב בוטמן בו פירט את המצב הכספי הקשה
השורר בבית חב"ד:

אזכיר עה"צ
והזמן גרמא
שמרבים בשמחה

אדר-ניסן תשמ"ט

ממענה בקשר לשאלה מסוימת הקשורה בנושא הלכתי:
בכ"ז כעצת רב מומחה פס"ד [.]

ה' ניסן תשמ"ט

מענה על מכתבו של השליח הרב בוטמן בו מדווח על ההיוועצות עם הרב גדלי'
אקסלרוד ע"פ הוראת הרבי דלעיל, ועל תרומתו הנכבדה של שליח הרבי לעכו
הרב נתן אוירכמן לבית חב"ד:

אזכיר עה"צ

ה' ניסן תשמ"ט

מענה למשתתפות במסיבת ראש חודש ניסן ששיגרו מכתב ובו איחולים לכבוד
י"א ניסן - יום הולדתו ה-87 של הרבי:
וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר. אזכיר
על הציון. והזמן גרמא. ולחג הפסח כשר ושמח.

מכתב ברכה מצוות וחניכי גן חב"ד לכבוד י"א ניסן תשמ"ט:

קס"ז

יום ראשון י"א ניסן תשמ"ט ואם הוצתה ארבו ארצם ארץ ישראל
 כרבות מפי זרבי דבאלה ה' גמון חרצ' נהיה ג' ב-כ"ו
 שמעתי הרה ישאלו ברוך בולטין וספרה תחי
 ובעת רצון חרצ' ניסן שהרבי יברך אהבותיו הקדושות שיכבו
 לצדקתו חיוט של קיימא לה שאזכה לקבל את יצדיקים אמתן חרצ'
 תחילה - שהרבי יהיה תמיד שלח
 אורה - שהיו חזקים טובים
 אור - הרבי לא אלה שקודם רק שלאלו תגיד פסוקים
 אשין - שאני יהיה רבם טובה
 איסר - שאני יהיה רב טוב ויגיד שמע ישאל ה' אלקינו ה' אורח
 תורה בזה לנו משה מורשת קהילה יאקב.
 אור רבי עקיבא אור רבי עקיבא טאהבת ארצך כמק
 י"א - שהרבי יאכל ויהי צדק
 הנה - שאני אצור אמת ואלה
 ג' - שיהי הרבי היפה מצד - אפסח
 אודותיה - שהרבי יהי ברט אני חילת בדבאלה ה' ה' מה טוב טלה רפואה
 שמה אכל חולי אור.
 רצות - שיהי ר' רפואה שמה
 שירן - שיהי ברט כי קריב אליך הרבה מאד בסוף ובהפך אשולת
 תפילה - רבי שליט' רבי שליט' אלהים אלהך בורח רבי שליט' אין כמק באלום
 אלה - שהרבי יבא עולם הוצת של באלום
 ויתר תעוקות בית רבן שאלו מדברים צדין אהרבים בהצלת פנים ובהוצת
 מצבים על תמורתו של הרבי שליט' הסיוות הקדש בן.
 בעו בן מדסיפורה אהרות
 צביה ספורה בת שמחה הזגרת והעלוצות יהיבית ואלו אהרות
 אלויק. ונים ונים טובה בשביתנו הצרחה אמוקה לוישיותו של החי
 אהמסרות הבלתי נראות עצם ישאלו אפסולותיו החבר מעליתן אהוד
 את הצם והאמויק את הצוקה היחידה הוד כאלו
 ביום צהי אנו מאחלה לו כי ומטיק אהפחיש את אלנו ציב שנים חלה
 אתיק בייטות טובה ומנחה הפש ייצצין בקירוב אמש זקטת החלילה
 האמיתה והטויה צעילמיות דיבקן.

י"א ניסן תשמ"ט
 חג פסח כשר ושלח
 צביה שליט' ב

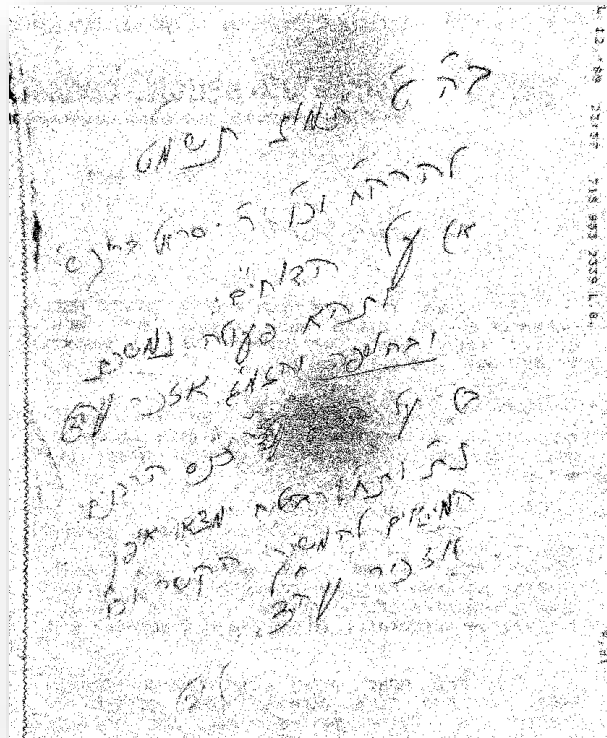
ט' תמוז תשמ"ט

בצירוף לדו"חות מפעילות בית חב"ד החל מתחילת חודש סיון ואילך, שלח השליח הרב בוטמן לרבי את הדיווח הבא:

"בשבת זו פרשת חוקת התארחו בנהריה במלון "קרלטון" כ80 רבנים מערי ומושבי ארץ ישראל לכינוס רבנים שאורגן ע"י מוסדות "אריאל" בנשיאותו של הרב שאר ישוב כהן שליט"א.

בערב שבת קודש שלחנו לכל אחד מהרבנים מכתב אישי עם שמו ומספר החדר וצירפנו גם את שיחת השבוע שאנו מחלקים בנהריה, וכל הרבנים קיבלו הנ"ל לחדרם.

בקבלת שבת התפללנו יחד אתם בביהכנ"ס המרכזי ודיברתי עם רוב הרבנים והודו לנו על היחס והמכתב והמצו"ב. במשך השבת שהיתי אתם כמה שעות ודיברתי עם הרבה מהרבנים והתעניינו על דבר עבודתינו בנהריה והפעילות שלנו, ולדעתי היה זה קידוש שם ליובאוויטש בנוכחותינו במקום ובשיחות שניהלתי אתם.

הרב הרצל מכפר תבור היה פה ולבקשתינו התפלל בביהכנ"ס חב"ד
בשחרית ונשאר לקידוש וחזר משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכן מסר
במקומי את השיעור לנשים בזמן רעוא דרעוין".

על הדו"חות ענה הרבי:

ותהא פעולה נמשכת ובהוספה והזמ"ג. אזכיר עה"צ

על הדו"ח אודות כנס הרבנים:

**נת' ות"ח. בטח ימצאו אופן המתאים להמשיך הקשר וכו'.
אזכיר עה"צ**

י"ג תשרי תש"נ

מענה על דו"ח שכתב השליח הרב בוטמן:

"הנני בזה לכתוב דו"ח כללי ממבצע שופר שנערך במשך חודש אלול
(דו"ח מפורט ישלח בעז"ה בפני עצמו) . . בכל גן דיברו מס' דקות על
השופר וענינו ותקעו לפני הילדים . .

כל המבצע נוהל ובוצע ע"י הרב ברוך וילהלם האחראי על המבצעים
בבית חב"ד נהרי":

**ותהא פעולה נמשכת כו'
אזכיר עה"צ**

ד' מרחשון תש"נ

מענה על הדו"חות מהפעילות במשך חודש תשרי:

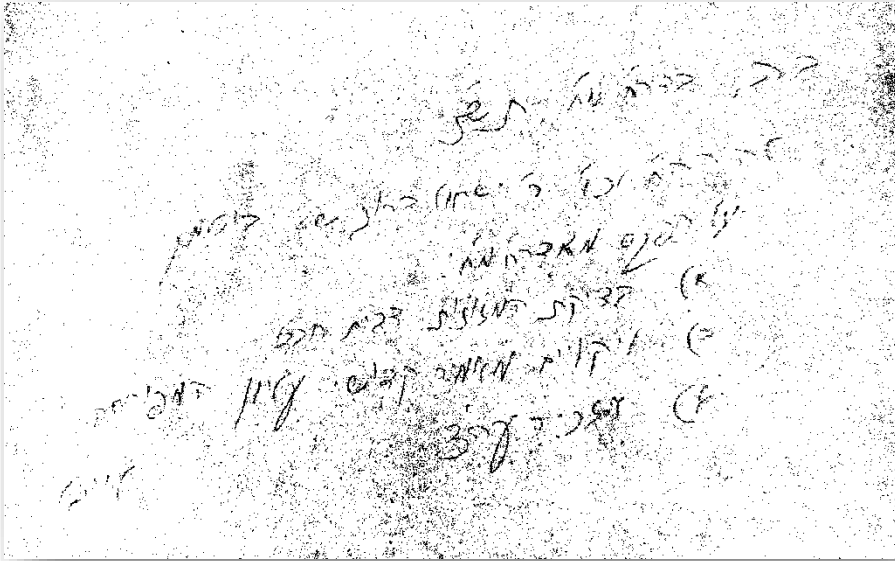
**ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה כו'
אזכיר עה"צ**

בדר"ח מרחשון תש"נ

מענה על מכתבו של השליח הרב בוטמן בו כתב: "היום כשבאתי לבית חב"ד
גיליתי שפרצו לבית חב"ד ע"י ששברו את הקיר . .

- (א) בדיקת המזוזות דבית חב"ד
- (ב) ויקוים מאמר קדושי עליון המפורסם
- (ג) אזכיר עה"צ

יום הבהיר ראש חודש כסלו תש"נ

מענה הרבי על מכתבו של השליח הרב בוטמן בעת שנסע להסתופף בחצרות קדשנו לרגל כינוס השלוחים העולמי ובו כתב:

"הנני נמצא פה מיום חמישי בערב. באתי כדי להסתופף בצל קורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, להשתתף בכינוס השלוחים וכן לגייס כסף לפעולותינו בנהריה.

בדרך לפה שהיתי מספר ימים בלונדון למטרת גיוס כסף, וב"ה הצלחתי לגייס ... כמו כן מסרתי שיעור בבית פרטי לעולי פרס. ובכל הנ"ל נעזרתי ע"י אחי הת' יהודה ואליהו יוחנן שי' הלומדים שם כשלוחים, ולציין שאצל אנ"ש וגם לא מאנ"ש שהייתי קבלו אותי בסבר פנים יפות.

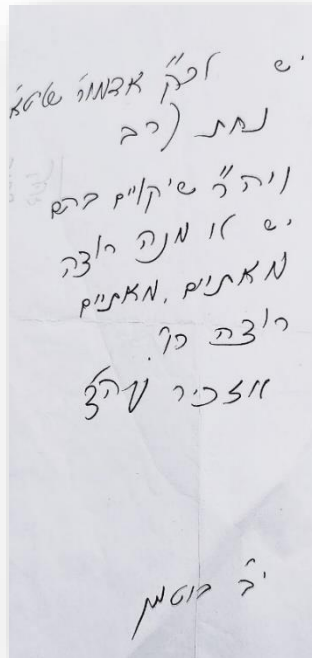
המצב בבית חב"ד כיום, מבחי' גשמית אינו בכי טוב, וההפך הוא הנכון, החובות הם בסך ... והם מעיקים עלי ממש, ומפריעים לעבודתי הסדירה, והנני עושה מאמצים כדי לכסות גרעון זה.

מבחי' רוחנית ועבודת הפעילות, ת"ל שהעבודה נעשית על הצד הטוב ביותר, הרב ברוך וילהלם שי' אחראי על הפעילות ומנהל אותה ביד רמה, והרב נפתלי שפרינגר עובד כמוזכיר ומנהל את העבודה המשרדית כולל החנות.

וכולי תקוה שיש לכ"ק אדמו"ר שליט"א נחת מעבודתנו, ולבקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שאצליח בעזה"ת לכסות הגרעונות הכספיים ושאצליח לגרום נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א בעבודתי בהפצת המעינות חוצה בעיר נהריה".

הרבי סימן את התיבות "יש לכ"ק אדמו"ר שליט"א נחת" וכתב:

רב
ויה"ר שיקויים בהם
יש לו מנה רוצה
מאתיים, מאתיים
רוצה כו'.
אזכיר עה"צ

ג טבת תש"נ

במהלך חלוקת השטרות לצדקה ביום ראשון, ביקש ר' חיים מנור וכן בתו הגב' קרן זילברמן שתחי' את ברכתו של הרבי עבור בית הכנסת חב"ד ומתפלליו שהוקם בשנת תשמ"ט בעיר.
לשניהם נתן הרבי דולר עבור מתפללי בית הכנסת. לגב' זילברמן אמר: "הרבה ברכות לבית הכנסת".

חנוכה תש"נ

מענה (בנוסח כללי - פרטי) שהתקבל על דו"ח שכתב השליח הרב וילהלם ממסיבת חנוכה שהתקיימה ב"קולנוע רון" בהשתתפות 700 ילדים כשבסופה ירדו הילדים לכיכר העירי' שם הדליקו נר רביעי של חנוכה:

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחנוכה להוסיף בנר
מצוה ותורה אור
מיום ליום
אזכיר עה"צ

ו' טבת תש"נ

המענה שהובא לעיל נתקבל גם על דו"ח שכתב השליח הרב וילהלם מהתוועדות לכבוד יום הבהיר ה' טבת, במהלכה סיפר ר' חיים מנור שחזר יום קודם לכן מחצרות קודשנו רשמים מביקורו.

י"ב אייר תש"נ

מענה לשליח הרב וילהלם שכתב:

"הנני לבשר לכ"ק אדמו"ר שליט"א כי בע"ה החל מליל ש"ק פרשת תזו"מ נפתח מנין ליובאוויטש לתפילות: מנחה קבלת שבת וערבית בבית הכנסת שבאולם בית חב"ד.

- בנוסף למנין תפילת שחרית המתקיים משבת ט"ו בשבט ה'תשמ"ט -
ובין תפילת מנחה לקבלת שבת חוזרים משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א
מההתוועדות דשבת האחרונה (המתפרסם ב"כפר חב"ד).

ונבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחת המנין ושיהיה ריבוי
מתפללים בכמות ובאיכות ושקהילת ליובאוויטש בנהריה תתרחב:

אזכיר עה"צ (גם לפעולה נמשכת) והזמן גרמא וכו'

ל"ג בעומר תש"נ

על דו"ח שכתב השליח הרב בוטמן מתהלכות ל"ג בעומר ענה הרבי בנוסח
שהובא לעיל במענה הקודם.

תמוז תש"נ

על הדו"חות מהפעילות בשבועות דפרשת שלח, קורח וחוקת, בצירוף מכתב
מאברכי הכולל של ימי שישי בבית חב"ד המבקשים "את ברכת כ"ק אדמו"ר
שליט"א להצלחה בלימוד בתורה בנגלה שתורה ובפנימיות בתורה ולבריאות
הנכונה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות בבני חייא ומזונא רויחי" - הואיל הרבי
לענות (מענה בנוסח כללי-פרטי):

נת' ות"ח

ותהא פעולה נמשכת

ובהוספה

והזמ"ג, כנתינת כח

דחז"ל וברכתם דכל

המוסיף מוסיפין לו,

ובמיוחד ברכתו דהקב"ה

שתוספתו מרובה כו'.

והזמ"ג - דפס"ד

תורה שימים אלה יהיו לששון

ולשמחה ולמועדים טובים,

כסיום התוספתא תענית

ורמב"ם שם.

אזכיר עה"צ.

ש"פ פנחס תש"נ

לקראת ש"פ פנחס, הכניס השליח הרב וילהלם, ששהה בחצרות קדשנו, בקבוק משקה למזכירות עבור התוועדות בנהר"ל על מנת לקבלו מהרבי בהתוועדות הש"ק.

בשעה שנתן הרבי את הבקבוק בהתוועדות אמר:

זאל זיין בהצלחה רבה [= שיהי' בהצלה רבה]

מוצש"ק פרשת וארא, כ"ו טבת תנש"א

מענה על מכתבו של השליח הרב בוטמן שכתב:

"הנני יוצא לשירות מילואים מחר למשך 8 ימים, לכוונות מלאה. ואבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שבמשך השבוע שאעדר מבית חב"ד שהכל יתנהל בבית חב"ד כשורה ובפרט בנושא הכספי, ושאחזור מהמילואים בריא ושלם והכל על מקומו יבוא בשלום":

בדיקת התפילין

אזכיר עה"צ

ו' שבט תנש"א

מענה (בנוסח כללי-פרטי) לשליח הרב בוטמן שכתב:

"הנני להודיע שת"ל השתחררתי מהמילואים אתמול בלילה, ות"ל שהכל עבר בשלום. אתי במילואים היו הרבנים חיטריק ופופאק מצפת, ואתם יחד הנחתי תפילין לעשרות חיילים במשך הימים. בשבת קודש שהינו במחנה

"שרגא" שע"י נהר"י, ובביהכנ"ס של המחנה התקבצו חיילים לכל התפילות. בעש"ק דיברתי לפני החיילים מפרשת השבוע ומענייני דיומא וכן דיבר בפניהם על הנ"ל בג' סעודות הרב י"צ חיטריק.

את התפילין נתתי לבדיקה כפי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

המצב בבית חב"ד בימים אלו קשה. . והנני מודאג ביותר, ואבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א ברכה שהשי"ת יעזור לי לעבור כהנ"ל בלי עגמ"נ ושאצא מכל החובות הנ"ל...":

נת' ות"ח

ותהא פעולה נמשכת

ובהוספה

והזמ"ג, כנתינת כח

דחז"ל וברכתם דכל

המוסיף מוסיפין לו

ובמיוחד ברכתו דהקב"ה

שתוספתו מרובה כו'.

והזמ"ג - חודש כסלו -

חודש השלישי

בדוגמא דחודש השלישי דקיץ -

שבו ימי סגולה - ט', יו"ד,

י"ט וחותרם דימי חנוכה, והמשכם

וסיומם וחותרם בחודש העשירי,

יא ואדר

בשנת ה'ת"ת (הא) ש'נת) א' (ראנו) נ' (פלאות)

אזכיר עה"צ

י"ז אדר תנש"א

מענה (בנוסח כללי - פרטי) על דו"ח מפעולות בית חב"ד במשך חג הפורים:

נת' ות"ח

ותהא פעולה נמשכת

ובהוספה

והזמ"ג, כנתינת כח

דחז"ל וברכתם דכל

המוסיף מוסיפין לו,

ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג בחודש אדר
דמזל כל בני"י בריא.
והציווי הוא מרבים
שפי' בפשטות: ביום ב'
דאדר לגבי יום א'
ביום ג' לגבי יום ב'
וכו'.

בשנת ה'ת"ת (הא) ש(נת)
א(ראנו) נ(פלאות)
אזכיר עה"צ

י"ד אייר תנש"א

מענה (בנוסח כללי - פרטי) על דו"ח שכתב השליח הרב וילהלם מפעילות בית
חב"ד במשך שבוע פרשת אמור:

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחי"ל וברכתם דכל
המוסיף מוסיפין לו,
ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג שבאים מחודש
ניסן והשפעתו
ונכנסים לחודש אייר
(ר"ת האבות ורחל - רגל הד')
כמפורש בכמה מקומות.
בשנת ה'ת"ת (הא) ש(נת)
א(ראנו) נ(פלאות)
אזכיר עה"צ

ג' אלול תנש"א

מענה על דו"ח שכתב השליח הרב נפתלי יהודה שי' שפרינגר מפעילות בית
חב"ד בשבוע פרשת ראה (ועל דו"חות פעילות נוספים):

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחז"ל וברכתם דכל
המוסיף מוסיפין לו,
ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג שבאים מט"ו מנ"א -
יו"ט שאין כמוהו,
וכל המוסיף מוסיפין לו וכו',
כמחז"ל.
בשנת ה'ת"ת (הא) ש(נת)
א(ראנו) נ(פלאות)
כתיבה וחתימה טובה.
אזכיר עה"צ

ט"ו אלול תנש"א

מענה על דו"ח פעילות שכתב השליח הרב שפרינגר:

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחז"ל וברכתם דכל
המוסיף מוסיפין לו,
ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג שבאים מט"ו מנ"א -
יו"ט שאין כמוהו, וכל המוסיף

מוסיפין לו וכו', כמחז"ל.
ונכנסנו בתוך חודש אלול
שהמלך בשדה ומראה לכאו"א
פנים שוחקות כו' ומקבל תפלתם
ובקשתם (לקו"ת פ' ראה דף לב)
בשנת ה' (י) ת(הא) ש(נת)
א(ראנו) ג(פלאות)
כתיבה וחתימה טובה.
אזכיר עה"צ

ב' מרחשון תשנ"ב

מענה (בנוסח כללי - פרטי) על דו"ח שכתב השליח הרב וילהלם ממסיבת ר"ח שהתקיימה באולם בית חב"ד בהשתתפות כ-70 נשים.
התכנית כללה הרצאה בנושא "המשמעות האמיתית של חרות" וכן הרצאה בנושא בריאות ילדים כהכנה לחורף.

*"חולק למשתתפות עוגת דבש עם "לעקאח" מכ"ק אדמו"ר שליט"א,
זמה ואפתה הגב' צפורה שרה בתיה בת חנה הינדא וילהלם.
מצו"ב רשימת המשתתפות לברכה והצלחה בכל":*

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחז"ל וברכתם דכל
המוסיף מוסיפין לו,
ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג - שבאנו מחג האסיף,
זמן שמחתינו,
וממשיכים
בשנת ה' (י) ת(הא) ש(נת)
ג(פלאות) ב(כל, בה).
אזכיר עה"צ

כ"א מרחשון תשנ"ב

מענה (בנוסח כללי - פרטי) על דו"ח שכתב השליח הרב וילהלם מפעילות בית
חב"ד במשך השבועיים האחרונים:

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחז"ל וברכתם דכל
המוסיף מוסיפין לו,
ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג - שמתקרבים לחודש כסלו,
בשנת ה'ת"ת (הא) ש(נת)
נ(פלאות) ב(כל, בה).
אזכיר עה"צ

כ"ג מרחשון תשנ"ב

מענה (בנוסח כללי - פרטי) לשליח הרב בוטמן שכתב שהגיע לחצרות קדשנו
אתמול יחד עם השליח הרב וילהלם. במכתב סוקר באריכות את פעילות הבית
חב"ד והשלוחים וכן את המצב הכספי.

בסיומו כותב:

"אנו עובדים כולנו באהבת רעים ובאחוה, ובשלוש אמיתי.

ותקוותי שכ"ק אדמו"ר שליט"א יהי' לו עונג רב מפעילותנו בנהר"י.

ואבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שנצליח בעבודתנו הק' לנח"ר כ"ק
אדמו"ר שליט"א ושנצליח לצאת מהחובות המעיקים ומפריעים לי
במאד":

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחז"ל וברכתם דכל

המוסיף מוסיפין לו,
ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג - חודש כסלו,
וממשיכים ליו"ד, י"ט כסלו,
בשנת ה'ת"ת (הא) ש(נת)
ג(פלאות) ב(כל מכל כל,
בה).
אזכיר עה"צ

מענה זה נתקבל גם בי"ד כסלו על דו"ח פעילות שנכתב באדר"ח כסלו.

ג' כסלו תשנ"ב

על מכתב שנשלח לרבי נתקבל המענה:
והזמ"ג לבשו"ט וכו' אזכיר עה"צ

כסלו תשנ"ב

מענה (בנוסח כללי - פרטי) לשליח הרב וילהלם על דו"ח שכתב:

נת' ות"ח
ותהא פעולה נמשכת
ובהוספה
והזמ"ג, כנתינת כח
דחז"ל וברכתם דכל
המוסיף מוסיפין לו,
ובמיוחד ברכתו דהקב"ה
שתוספתו מרובה כו'.
והזמ"ג - חודש כסלו,
ובסמיכות לי"ט כסלו,
וימי חנוכה,
בשנת ה'ת"ת (הא) ש(נת)
ג(פלאות) ב(כל מכל כל,
בה).
אזכיר עה"צ.

כ"ג טבת תשנ"ב

מענה על מכתבו של השליח הרב בוטמן בו כתב (בין השאר) אודות המצב הכספי של בית חב"ד וביקש את ברכת הרבי לעמוד בכל ההתחייבויות הכספיות ולצאת מן החובות:

**והזמן גרמא לבשורות טובות ובהוספה
אזכיר עה"צ**

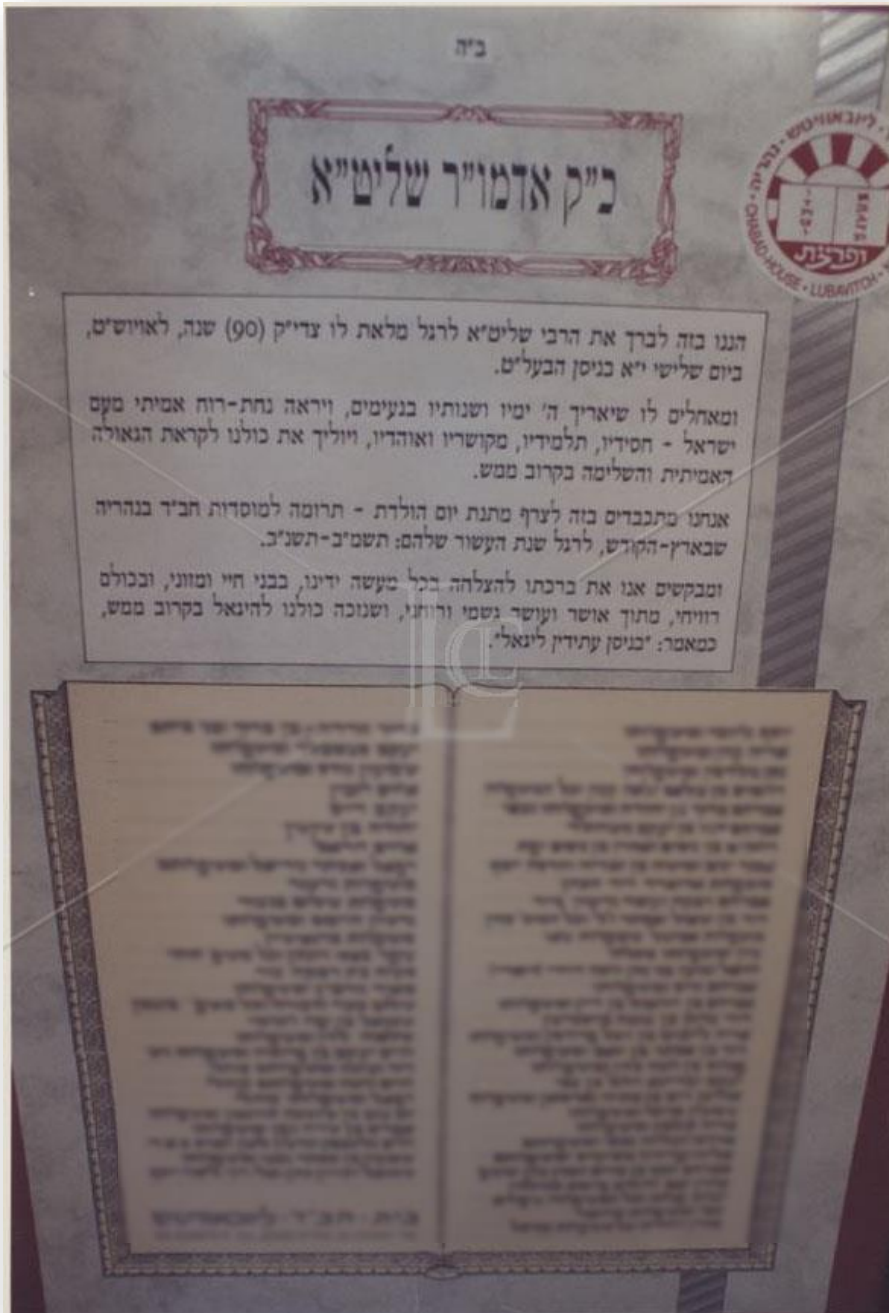

בדר"ח אדר ראשון תשנ"ב

מענה על דו"ח שכתב השליח הרב וילהלם ממסיבת ראש חודש בה השתתפו 65 נשים, ובמרכזו הרצאה בנושא "ימות המשיח - הנה זה בא".
לדו"ח מצורפת רשימת המשתתפות "לברכה והצלחה בכל מכל כל":

תהא פעולה נמשכת ובהוספה אזכיר עה"צ

עיצוב מהודר שנשלח לרבי עם שמות אנשים שהרימו תרומה לבית חב"ד לרגל מלאות 90 שנה להולדת הרבי בצירוף ברכה.

תשרי תשנ"ג

על דו"ח מחגיגת האפשערניש של הילד מנחם מענדל שי' וילהלם, בנו של השליח הרב מאיר ברוך וילהלם, שנערכה בהשתתפות חברי קהילת בית חב"ד ובמהלכה חזר הילד בפני המשתתפים את השורות הראשונות של פרק א' בתניא בעל-פה, נתקבלה תשובתו וברכתו של הרבי.

המזכיר הריל"ג סיפר, שכאשר הקריא לפני הרבי את החלק אודות חזרת התניא, התפשט על פני קדשו של הרבי חיוך רחב של שביעות רצון.

כ"א מרחשון תשנ"ד

מענה על דו"ח שכתב השליח הרב וילהלם אודות התוועדות כ"ף מרחשון בה השתתפו כ-300 יהודים עולי מדינות חבר העמים. לפני הנוכחים נאם הרב מאיר וורזוב מצאגו"ח ואת ההתוועדות ליוותה תזמורת. "הערב הי' מוצלח מאד להנאתם ולהתרגשותם של כל המשתתפים".

על דו"ח זה נמסר מענה מהרבי ל"ברכה והצלחה".

"ע"י המאורע שלה..."

שתי התייחסויות מיוחדות למאמרים מפרי עטה של זקנת הכלה
השלוחה מרת נחמה גרייזמאן ע"ה

בקיץ תשל"ה פרסמה מרת נחמה גרייזמאן מאמר (באנגלית) בעיתון "די
אידישע היים". במאמר היא מספרת שכאשר לימדה והדריכה במשך חדשי
הקייץ במכון "בית חנה" במיניסוטה, מעדה שם ושברה את ידה השמאלית.
בבית הרפואה בו התאשפזה לצורך הטיפול, פגשה רופא יהודי, וכששמע
שהיא מחסידי חב"ד, אמר לה כי מעולם לא נזדמן לו לראות חסיד חי, אמיתי!
אף ששמע עליהם וכו', אך מעולם לא חלם שיראה מישהו מהם בבית הרפואה
במיניסוטה!

"ובכן", נכתב במאמר, "ברוח חב"דית אמיתית, הסברנו - שתי חברותיי ואני
- מהי ליובאוויטש ותיארנו את הרבי, ואת המכון ליהדות עבור נערות בס.
פאול. הוא הקשיב מוקסם. השיחה הגיעה אל נושא התפילין. כן, יש לו
תפילין, אך הוא לא הניח אותן כבר עשרים שנה... סידרנו מיד שאחד המורים
יבוא אליו להראות לו כיצד להניח אותן שוב. לרגע כמעט שכחתי לשם מה
הגעתי לשם, ביושבי בכיסא הגלגלים. "אה, דרך אגב, מה עם הכתף שלי?"...

המשכו של אותו מאמר, עוסק באריכות בהוראות ולקחים שונים אותם
למדה מאירוע הפציעה, אך לא מתמקד במסר שיש ללמוד מהמפגש עם
הרופא.

בפתק מיוחד שכתב הרבי למערכת העיתון, עמד באריכות על נקודה זו:
פלא גדול שהעיקר חסר: ע"י המאורע שלה ראה יהודי בפעם הראשונה:
חסיד, ודוקא נערה בארצה"ב המדברת אנגלית כמוהו, ומשתדלת בעוצם
הכאבים שלה לא ע"ד רפואתה, כ"א להסבירו יהדות ועד למעשה בפועל -

הנה העניין חסר: ע"י המאורע שלה ראה
יהודי גדול שהעיקר חסר: ע"י המאורע שלה ראה יהודי בפעם הראשונה:
חסיד, ודוקא נערה בארצה"ב המדברת אנגלית כמוהו, ומשתדלת בעוצם
הכאבים שלה לא ע"ד רפואתה, כ"א להסבירו יהדות ועד למעשה בפועל -

הנה העניין חסר: ע"י המאורע שלה ראה יהודי בפעם הראשונה:
חסיד, ודוקא נערה בארצה"ב המדברת אנגלית כמוהו, ומשתדלת בעוצם
הכאבים שלה לא ע"ד רפואתה, כ"א להסבירו יהדות ועד למעשה בפועל -

תפלין, ועד - ששכח שהוא רופא וכו', שכח על כל המציאות שלו! ונתעורר - בריכוז כל מחשבתו ב"מהי חסידות חי', חסיד חי" - שבטח ראה בזה נשמת היהדות כולה.

בל' החסידות: ברגעא חדא מן הקצה אל הקצה

ונוסף על זה - מי ישער ההמשך אצלו לאח"ז?!

וכדאי להוסיף (ובהרחבה)

כמובן שבהתאם לזה הוסיפה הכותבת מרת נחמה גרייזמאן נדבך נוסף במאמר, שבו שולבו כל המוטיבים שהופיעו במענה קדשו של הרבי.

המאמר במלואו נדפס בספר "חכמת ליבה של נחמה גרייזמאן" עמ' 5-91.

(המענה נדפס באג"ק חל"א עמ' יט-כ)

כשאחי הרב גרשון שוסטערמאן שי' זוגתו יצאו בשליחות הרבי ללוס אנג'לס, קליפורני', כתבה להם מרת נחמה גרייזמאן מכתב פרידה מיוחד, הנושא דברי חיזוק ועידוד לרגל המשימה שלפניהם. המכתב התבסס על שבעה פתגמים מן המקורות "שאני אוהבת במיוחד וסייעו לי פעמים רבות", והוא נחתם במילים: "תמיד תזכרו שאני שואפת ללכת בעקבותיכם בעוד כמה שנים. ובכן, צעדו קדימה בעוז".

אמה, מרת העניא שוסטערמאן ע"ה, העבירה את המכתב (מבלי ידיעתה) למערכת "די אידישע היים" שבראשה עמדה מרת רחל אלטיין ע"ה. מרת אלטיין החליטה לפרסם את המכתב בגליון הקרוב בהשמטת השמות המקוריים.

כאשר מרת אלטיין הכניסה את הגליון הכולל את המכתב להגהתו של הרבי (כפי הסדר שהי' אז שהרבי הי' מגי' את החלק האנגלי של העיתון), היא צרפה אליו מכתב בו היא כותבת שקשה לה להמשיך בעבודתה במערכת העיתון, ואולי עלי' להכניס כוחות אחרים שיסירו ממנה את עול המלאכה המרובה.

תשובתו של הרבי למכתבה, היתה הפני' לקריאת המכתב הנ"ל שהופיע בדפי אותו גליון...

המאמר במלואו נדפס בספר "חכמת ליבה של נחמה גרייזמאן" עמ' 69-67.

"אך טוב בטוב הנראה והנגלה"

בעקבות פטירתה הפתאומית של השלוחה מרת נחמה גרייזמאן, התקיימו כמה וכמה פעולות לזכר נשמתה. פעולות אלו דווחו לרבי, ועל כמה מהם היתה התייחסות מיוחדת:

מענה על פ"נ שכתבו כמה מהשלוחות לאחר פטירתה הפתאומית של השלוחה מרת נחמה גרייזמאן ע"ה, בו כתבו:

"לאור המאורע המזעזע, פטירתה הפתאומית של חברתינו המסורה השליחה נחמה גרייזמן ע"ה באים אנו, בשם כל השלוחות תחינה לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שנוכל למלאות את שליחותינו הקדושה במלואה ובשלמותה מתוך אהבה ואחדות אמיתית מתוך מנוחת הנפש והגוף, לזכות לגדל כל יוצאי חלצינו שיחי' עם נחת חסידותי מתוך בריאות והרחבה ואריכות ימים ושנים טובות. ומעתה נזכה אך ורק לבשר בשורות טובות ולגרום נחת רוח אמיתית לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולזכות תיכף ומיד ממ"ש לקבל פני משיח צדקינו:

ב"ה שבת תשפ"ד (נראה כ"ד)

כ"ד

הערה
תורה איומה על באים אנו, בשם כל השלוחות תחינה לבקש
ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שנוכל למלאות את שליחותינו הקדושה
במלואה ובשלמותה מתוך אהבה ואחדות אמיתית מתוך מנוחת הנפש והגוף, לזכות
לגדל כל יוצאי חלצינו שיחי' עם נחת חסידותי מתוך בריאות והרחבה ואריכות ימים ושנים טובות.
ומעתה נזכה אך ורק לבשר בשורות טובות ולגרום נחת רוח אמיתית לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולזכות תיכף ומיד ממ"ש לקבל פני משיח צדקינו.

דבורה בת דניאל גרין.
מכאן צפונה בת שפירצ'ה שאנאוויטש
דבורה לאה בת (נחמה) ציפורה שמעון
אסתר בת רייזל פריצמן
שפרה אסתר בת רייזל פריצמן
פריצמן רייזל בת שפירצ'ה לאה צפונה
ח' ליבא בת שירה רחל סלמן
רחוקה בת אסתר סלמן
חנה בת אסתר ביסקין
רחל בת רחוקה שם-סוב
אסתר בת רחוקה פריקסמן

כ"ד
ב"ה
תשפ"ד

ואך טוב בטוב הנוה"ג יבשט"ת - לעת"ל

(כ"ח שבט תשנ"ב. נדפס בליקוט מענות קודש תשנ"ב מענה שפב)

מענה על דו"ח מהחלטת תלמידי ישיבה קטנה ללמוד "סדר שיחות" מדי לילה החל מהשבוע הבא, לעילוי נשמתה:

נת' ות"ח

יילך כאו"א שי' מהם מחיל אל חיל (וכל הפירושים) והזמ"ג

אזכיר עה"צ.

(נדפס בליקוט מענות קודש תשנ"ב מענה שפט)

מענה על מכתב השלוחות באה"ק שכתבו ע"ד פעולות לע"נ השלוחה מרת נחמה גרייזמאן ע"ה - לימוד שיעורים, עריכת כינוסי התעוררות, הוצאת חוברת, ויישום דרכי הנפטרת לעשי' בפועל.

הרבי סימן את התיבות "הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א", וכתב:

אזכיר על הציון.

(ספר "למען ידעו... בנים יולדו" עמ' 165. ליקוט מענות קודש תשנ"ב מענה שצה)

מענה על ההודעה ע"ד הו"ל קובץ (בשם "דודי ירד לגנו") ובו מאמרים מפרי עטה של מרת גרייזמאן ע"ה ודברים שנכתבו ע"י ידידותי והמושפעות שלה והפצתו בכל העולם, וכן ע"ד עריכת כינוסי התעוררות לרגל ה"שלשים":

נת' ות"ח ת"ח והזמ"ג והצ"ר

ב' פעמים אדר ואח"כ ניסן

אזכיר עה"צ.

(ליקוט מענות קודש תשנ"ב מענה תסב)

ביום א', כ"ו אדר ראשון תשנ"ב, בעת חלוקת השטרות לצדקה, הגישה אמה מרת העניא שוסטערמאן את הקובץ הנ"ל לרבי. הרבי הסתכל ממושכות על כריכת הקובץ, ונתן לה דולר (נוסף) באמרו: "זאל זיין אין א גוטע שעה זאל זיין גוטע בשורות".

מענה לבני השלוחים באה"ק שכתבו:

"בקשר עם האסון שאירע למשפחת שלוחי כ"ק אדמו"ר שליט"א לארה"ק ת"ו בפטירת הרבנית מרת נחמה ע"ה בת ר' מרדכי שי' שוסטערמאן, קיבלנו ע"ע אנו התמימים והח"מ בני השלוחים הנ"ל:

א. לסיים לימוד כל ש"ס משניות לעילוי נשמתה עד ליום השלשים (כ"ג אדר א' ה'תשנ"ב) - (ע"י שחילקנו בינינו כל הש"ס).

ב. להוציא לאור - לעילוי נשמתה - קובץ הערות וביאורים - בפרט לפי הוראת כ"ק אד"ש לאחרונה - שייכתב ע"י הת' בני השלוחים הנ"ל (ולהשתדל שייצא לאור בסמיכות לה"שלושים") ומבקשים הסכמה וברכה.

ג. ללמוד בסדר קבוע את 'ספר השליחות' ביחד עם שאר בני השלוחים כ"א בישיבתו.

ד. להשתדל לקיים - ולהשתדל שאחרים יקיימו - כל ההוראות שמצווה כ"ק אדמו"ר שליט"א.

ויה"ר שכהנ"ל יפעל לעילוי נשמתה, ונזכה להתגלות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח ויולכנו בב"א לגאולה האמיתית והשלימה ויקויים הייעוד "והקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, במהרה בימינו ממש":

ולעת"ל אך טוב בטוב הנראה והנגלה יבש"ט.

והזמ"ג - ב"פ אדר

אזכיר על הציון

(בדר"ח אדר א' תשנ"ב. ספר "למען ידעו... בנים יולדו" עמ' 165. ליקוט מענות קודש תשנ"ב מענה תא)

מענה על פ"נ שכתבו בד"צ דשכונת קראונהייטס, ועד רבני ליובאוויטש הכללי, וועד הרבנים דמאנטרעאל - בקשר לפטירת שלשה מנשי חב"ד באופן טראגי בקראונהייטס, בצרפת ובאה"ק - בו ביקשו שכ"ק אדמו"ר שליט"א יעורר רחמים לגדור הפרצות בליובאוויטש כו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "כאן, בצרפת ובאה"ק", וכתב:

(1) כפשוט הצירוף אך ורק לטוב בטוב הנרוהנ"ג.

(2) ע"פ מחז"ל בזוגות.

(3) אזכיר עה"צ.

(ליקוט מענות קודש תשנ"ב מענה שעח)

מכתבים מבית חיינו

צרו מכתבים שקיבל הרב שלום דובער בוטמן מחבריו התמימים
שלמדו בבית חיינו 770, בימי שהותו בישיבת תומכי תמימים
בברינואה

א.

מכתב המתאר את אירועי יו"ד שבט תשי"ג

ב"ה

החווה"ש וכט"ס לכבוד אהובי ידיד נפשי יקירי
וחביבי כמר שלום דובער שי' בוטמן מגזע היוחסין

שלום וברכה!

ת"ל בעד החווה"ש השורר אתנו כולנו כה נשמע מכם אך טוב סלה אכ"ר.
בשמחה ובחדוה רבה קבלתי היום את מכתבך היקר אך להבטחתך
שתעתיק לי איזה מכתבי קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א.

דע נא יקירי עד כמה רצוני חפצי וכוונתי לידע בפרטיות משלומכם
ומעמדכם בפרטיות. א) כמה תלמידים שוהים עתה בהישיבה הק'. ב)
מהותם של התל' ממאראקא בנגלה ודא"ח ויחוסם לכ"ק אדמו"ר שליט"א
ובכלל לכל הדרך.

ועתה היות שמסתמא כבר כתבו לכם מאה"ק אודות יו"ד שבט [תשי"ג] עכ"ז
לא אקמוץ את ידי מלכתוב לך איזה מילים ממה שכתבו אחיי שיחיו.

ממה ששמעתי כ"ק אד"ש התפלל כל השלשה תפלות במעריב ובמנחה
בכה. כל היום יו"ד שבט לא הי' כלום רק הלכו כולם על האוהל. ובשעה
השישית לערך התחילו להתקבץ העולם והי' שם חמש אלפי אנשים כך כתב
אחד מחסידי פולין מאה"ק שאצל כ"ק אד"ש הי' על יו"ד שבט אלפי אלפים
והי' צפיפות גדולה עד למאוד.

בשעה התשיעית לערך נכנס כ"ק אד"ש להאולם שהי' כבר מאיזה שעות
מקודם מלא מפה אל פה. וכ"ק אד"ש ציווה לכל אחד ליקח לחיים למי
שתלה זה בסיבה כלומר הרב בשביל הביהמ"ד שלו וכו' ואמר שבחורים
שהולכים להבתי מדרשים יקחו ג"כ לחיים. ואח"כ ציווה לכולם ליקח לחיים
בלא שום סיבה. ציווה לנגן את הניגון דג' בבות הא) מהבעש"ט והב) מהמגיד
זי"ע והג) מאדמוה"ז. ואח"כ ציווה לנגן הניגון קול ביער וכו'. ואמר מאמר

"באתי לגני" תחילתו על האות הגימל דהמאמ' באתי לגני דשנת תש"י אבל ענין אחר. ודיבר ז' שיחות ק' וכל אנ"ש דקאנאדע ג"כ באו. והי' שם הרב דטאראנטע, עיר בקאנאדע, ודיבר כ"ק אד"ש שיחה אליו שהמרא דאתרא הוא לא רק לפסוק שאלות וכו' אלא הוא הב"ב על הענינים בנוגע ליהדות הנעשים בעירו.

ובהמאמר הזכיר כל האדמו"רים מאדמוה"ז עד גמירא ובתוך זה זכר גם הבעש"ט והמגייד זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ובכלל הי' אויפגעלייגט [בהתרוממות רוח] רק בסוף בכה 3 פעמים. ויצא מהאולם בשעה הרביעית וקודם צאתו כמדומה ציווה לנגן הניגון ניע זשוריצי חלאפצי ובשעה החמישית יצא מהבית 770 איסטערן פארקוויי, מסתמא לילך הביתה.

והנה בלילה השנית הי' זמן יחידות והתחילה היחידות בשעה השמינית - 8 בערב עד שעה חצי השמינית בוקר, כל הלילה בלי שום הפסק. והאיש האחרון שהי' על יחידות אמר שאין ניכר כלל על כ"ק אד"ש שלא ישן שני לילות השי"ת יחזק ...

[חסר הסיום והחתימה]

ב.

מכתב מאת הת' פנחס קארף ובו תיאור התוועדות חג הפורים תשי"ג

ב"ה אור ליום ד' פ' כי תשא [תשי"ג]

לכבוד חברי היקר וכו' וכו' הר' הת' מר שלו' בער שי' בוטמאן
וכל חבריי היקרים וכל הנלוים עליהם ה' עליהם יחיו חיים ע"ה

שלו' וברכה

החיים והשלום ב"ה אתנו כה יתן וכה יוסיף כן לשמוע מכם רק טוב סלה.
מכתבך מעט הכמות ורב האיכות קבלתי ותודה רבה לך עבורו ואל תעזוב
חסדך על להבא ויפה דברת ובזמנו דברת כי חשבתי לכתוב היום מכתב כי
יש ענין שאד"ש ציווה למסור זה למי שיש לו קרובים או גוטע פריינט [ידידים]
ובבקשה לפרסם זה ואני מעתיק זה מהרשימה שרשם יואל כהן תוכן
השיחות ז"ל:

תוכן שיחה ג' [הוגה לאחר-מכן ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"ב]

מ'זוכט אויף צו אנהאלטן און אופשטעלן די אלטע מנהגים, ווארום אויב
מען וואלט געהאט ברייטע פלייצעס, עיניים לראות, אזנים לשמוע, און א מוח

להבין, דאן וואלט מען ניט מוזן האבן די דרך סלולה או מ'וואלט קאנען גיין אין נייע וועגן און צוקומען צו דער מטרה העולה בית א-ל, אבער וויבאלד אז די אלע זאכן פעלט, מוז מען גיין אויף די וועג וואס מ'האט אויסטגעראטן פאר אונז, איז יעמאלט גייט מען אויף זייער אחריות און זייערע פלייצעס, און דערפאר זוכט מען אלץ אויפשטעלן די מנהגים וואס מצד כמה טעמים זיינען זיי נפסק געווארן.

דער רבי (מהורש"ב) נ"ע פלעגט קלייבן געלט דריי מאל א יאר, שמחת תורה, י"ט כסלו און פורים. שמח"ת פלעגט מען קלייבן פאר תו"ת, פורים פאר זיינע ענינים, און י"ט כסלו פאר ביידע זאכן. אזוי ווי די ענינים זיינען פאראן אויך איצטער און די הצטרות איז נאך גרעסער, במילא זאל זיך יעדער איינער משתתף זיין אין דעם, און דורך דעם, איז לבד מעלת הצדקה בכלל, וואס עס בריינגט הצלחה אין גשמיות, ווי עס שטייט עשר בשביל שתתעשר, און אין רוחניות, ווי דער אלטער רבי שרייבט אין תו"א אז דורך מצות צדקה איז נעשה מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה (און פון דעם צ"צ הגה"ה איז מובן אז דער לשון איז ניט ע"ד גוזמא נאר טאקע אלף ממש), לבד זאת איז אז מען גיט דאס אויף ענינים וואס דער רבי נ"ע פלעגט קלייבן, אין א זמן פון עת רצון, איז דאס א תוספת ברכה און הצלחה, און מען קאן קומען צום רבי'ן נ"ע און מאנען ער זאל ממשיך זיין אלע הבטחות בפועל.

אין אלע חדשים איז פארארן א חילוק פון דעם ערשטן האלבן חודש מיט'ן צווייטן, משא"כ די ענינים פון פורים, שטייט דאך אז ימי הפורים לא יעברו ד.ה. אז דער ענין פון ונהפוך הוא כו' מיט אלע לשונות וואס אין פורים, איז פאראן דעם גאנצן חודש אדר, אז אלע ענינים ווערן נהפך לטוב, ובמילא איז

די אלע וואס זיינען דא, זאלן שרייבן צו זייערע קרובים פריינט און באקאנטע, אז במשך פון דעם חודש קאנען זיי זיך משתתף זיין. און דאס וואס מען גיט דעם חודש גייט דאס אריין אין די קופה פון פורים, וואס אויף די ימי הפורים שטייט ונהפוך הוא. ע"כ.

והנני להוסיף מעט בזה בעת שאמר בענין נתינת המעות אמר העני בא בפרוסה והעשיר בא במנה ואמר שיניחו המעות באנוועלאפ (מעטפה) ויכתבו השם (ושם אמו?) או לא יכתבו, כמו שרוצים, ויתנו לו. וכך הוה, היינו באמצע ההתוועדות.

בסעודת פורים היו שני מאמרים הא' בתחילת הסעודה ד"ה ויהי אומן הב' כמעט בסופה, היינו שהי' שיחה א' אחריו, ד"ה על כן קראו לימים האלה פורים.

בשעה שציווה ליתן המעות אמר משל מר' פנחס קאריצער שבשעה שהמלך פושט הכתר מעל ראשו אינו מניחו על ראש השר רק על פלאטל [בול עץ] ווייל א שר וועט מיינען אז מען מיינט דאס עם אבער א פלאטל בלייבט א פלאטל [כי שר יחשוב שמתכוונים אליו אבל בול עץ נשאר בול עץ] ואמר זה בשחוק והי' נראה שאמר זה לאיזה ענין ואמר שכ"א יתן מעות או טשעק או הבטחות...

היום ראיתי שדובער שם טוב שלח לשלום בער נעמאנאוו קאפיע מהתוכן של השיחות - זה שיואל עשה תוכן מהשיחות זה דבר חדש כי אד"ש אמר לו כי להגיה את השיחות אין לו פנאי אבל ראשי פרקים יוכל להגיי'.

כתוב מה נשמע אצלך בכלל וברוחניות בפרט ותכתוב תכופות ולא תסתפק במעט בכמות ורב באיכות רק יהי' גם רב בכמות ואפי' אם יהי' הרבה זמן שלא אכתוב לא תתפעל מזה ותכתוב.

היום נכנסנו להדירה לא רחוק מכאן. עד היום היו הורי נמצאים בהאיאס ואני הייתי הולך לישן בהשיבה והי' נוטל זה הרבה זמן וממילא לא הי' לי הרבה זמן לכתוב. כתוב מה נשמע אצלכם בענין הנסיעה, כי שמעתי אומרים שאביך נוסע אי"ה קודם חה"פ לקאנאדע ואתם אחר חה"פ ואיך הוא עכשיו בהשיבה ווי פילט מען זיך [איך מרגישים].

על פורים בא לכאן שד"ב מאצקין ואמר שבשבוע זו יכתוב מכתב. יותר אין לי מה לכתוב הי' שלו' כאות נפשך ונפש ידיך הדורש שלומך ומצפה להתראות בקרוב אצל כ"ק אד"ש

פנחס קארף

מסור פ"ש לחבירך ידידי שלו' שי' אידעלמאן ומה נשמע אצלו תמסור לו פ"ש מש"ב יואל כהן

פ"ש לכל החבריא קדישא לכל או"א בפרט פ"ש מיצחק בארבער
אכתוב איזה דברים מהשיחה דפורים מה שאין בהתוכן של השיחות:

אמר, דאס איז גוט וואס מ'איז פריילאך און וואס מ'הערט וואס מ'רעדט
און מ'פרעגט ניט קיין קושיות אויף מיר וייל מ'איז נזהר בכבודי איז אויך גוט
מציד, אבער עס דארף זיין אויך דער חייב איניש לבסומי און ווי דער רמב"ם
זאגט שירדם, איז דער וואס וויל מקיים זיין כפשוטו גיין לייגען זיך שלאפן
זאל ער שלאפן גיזונטערהייט און מארגן וועט ער קענען אויפשטיין און זאגן
שישו בני מעי איך האב מקיים געווען א מצוה דרבנן, אבל מי שרוצה לקיים
את הירדם היינו איינשלאפן דעם נה"ב (הלשון איני זוכר אבל תוכן הענין
שאיין עצה לזה שינה בפו"מ).

[זה טוב ששמחים ומקשיבים למה שנאמר ולא שואלים עלי קושיות מכיוון שנוהרים בכבודי,
זה גם טוב מציד. אבל צריך להיות גם החיוב של חייב איניש לבסומי וכמו שהרמב"ם אומר
שירדם. אזי מי שרוצה לקיים את זה כפשוטו - ללכת לישון שישן לבריאות ומחר הוא יוכל לקום
ולומר שישו בני מעי, קיימתי מצווה דרבנן, אבל מי שרוצה לקיים את הירדם על הנפש הבהמית
(הלשון איני זוכר אבל תוכן הענין שאין עצה לזה שינה בפו"מ)].

חבירך הנ"ל

ג.

מכתב מאת הת' יהושע זעליג כאצמאן ובו תיאור התוועדות חג הפורים תשי"ג

[ההתחלה חסרה:]

... חובת הגוף הי' מקום לפלפל אבל עכשיו שגם א' אין, א"א גם לפלפל
וע"כ יהי' א' שליח ציבור. ובתחילה לקח משה גורארי' ואח"כ נתן אד"ש
בקבוק לאחים הנק' העכט, חמשה או ששה הם בלא ע"ה וכולם הם עוסקים
במוסדות של כ"ק אד"ש, וציווה לחלק ביניהם וגם חלק לאנ"ש שנמצאים
בערי השדה וציווה להם ליטול ידיהם וחלק להם חלה וזרק להרבה. לב"ש
שוויי ציווה ליטול ידיו ונתן לו חלה ואמר לו חצי לו וחצי לאמו. ואח"כ אמר
שזה שאינו אומר להרבנים הקשישים ליקח עד דלא ידעי, זהו לא מפני שלהם
לא חסר אלא וייל מיר פעלט די ברייטקייט אבער באמת דארפן זיי אויך
נעמען [כי חסרה לי ה'ברייטקייט', אבל באמת גם הם צריכים לקחת] וע"כ אני נותן מחאה
בפני עשרה, בפני מאה און איך האב מיינס אפגעטאן [ואני את שלי עשיתי].

הבחורים, הנה כ"ק אדמו"ר נ"ע לא בכל פעם הי' גורס אצלם ליקח וזה הוא
לוקח על האחריות שלו אבל הקשישים צריכים ליקח. וכן הי', שהעולם לקח
משקה מכוסות גדולים והי' הענין של שמחה פורץ גדר בתחילה רקדו כ"א

במקומו מפני דוחק המקום וכ"ק אד"ש רקד במקומו בכל כוחו ואח"כ אחדים יצאו מגדר הכלים וא' קפץ על השולחן ורקד שם, היינו לא השולחן שאד"ש ישב אצלו כי אד"ש עם אחדים מהזקנים יושב על בימה.

וכללות נושא השיחות ה' שבפורים הוא הזמן דעד דלא ידעי והחיוב במגילה הוא על כולם אפי' על עבדים כנענים דילפינן מכל הנלוים עליהם (והי' בזה ענין של נגלה בגילוי, כי אד"ש אמר לא' מהרבנים העולמ'שע על חתונה אחת אז אלץ וואס מען רעדט איז חסידות נאר עס קומט אראפ אין השתל' [כל מה שמדברים הוא חסידות רק שזה יורד בהשתלשלות] כי הרב אמר ששמע את הדרשה וזה יכולים גם אנו והשיב לו אד"ש כנ"ל) ועבד כנעני הוא מה שבהפקירא ניחא ואינו יכול לסבול מי שישתרר עליו ואעפ"כ מפני שפורים הוא למעלה מהשתל', יכול גם להגיע לשם וליתן את העצמיות שלו.

גם דיבר הרבה אודות לקרב כ"א מישראל אפי' הוא מאותן שנא' עליהם מורידין ולא מעלין. וגם דיבר להבחורים שיחזרו דא"ח בהבתי כנסיות. ולבסוף צוה לנגן את הניגון ניע זשוריטע חלאפצי ואח"כ ניגון של ד' בבות ובבא האחרונה שבע פעמים. ואח"כ ברכו בהמ"ז ואד"ש ברך ואמר ברשות ושתק מעט ואח"כ סיים.

ואחר בהמ"ז צוה להביא עוד יין וחילק בעצמו בידיו הקדושים מכוס שלו לכ"א מכוס של ברכה. וכשנגשתי אני בקשתי את כ"ק אד"ש ברכה עבורכם והרכין כ"ק אד"ש את ראשו ואמר, פאר ניסן'ען נעם פריער אליין [עבור ניסן,

קח תחילה בעצמך] ולקחתי ואמרת לי לחיים וביני נתן כ"ק אד"ש לאחר ואח"כ פנה אלי עוד הפעם ושאל וואס (מפני שעמדתי במקומי) פאר ניסן'ען ונתן לי ואמרת ש'ב'קשתי ברכה שהשי"ת יעזור שתתראו בקרוב עם כ"ק אד"ש ובעת שאמרת הרכין כ"ק אד"ש את עצמו וכשגמרת זקף עצמו ואמר דער אויבערשטער זאל עם פירן אין דער ריכטיקער וועג [ה' ינחה אותך בדרך הנכונה].

ואחר גמר נתינת כוס של ברכה דבר כ"ק אד"ש עם התלמידים ואמר שידעו שהם לומדים בישיבה ולומדים תורת ה' וזה יהי' יקר אצלם וייקרו בכל עת ובכל רגע. א גוטן יום טוב ביז דער אנדערע פארבריינגען [עד ההתוועדות הבאה].

הענין של השיחות בקצת כמובן ובקיצור נמרץ כי הכתיבה קשה עלי לכתוב באריכות מפני אי יכולתי לכתוב וכשיצאו השיחות והמאמר אשלח אי"ה.

בכלל כמעט שסדרתי הענין שאוכל לשלוח כל המאמרים אי"ה גם אלו שנאמרו מכבר ג"כ אבל טוב יותר וגם יהי' במהרה יותר, אם יהיו אצלי השיחות מפאקינג שנדפסו שם.

אסיים מכתבי בברכת כט"ס והנני ידידכם הדורש טובכם

יהושע זעליג [כאצמאן]

ד.

מכתב מאת הת' פנחס קארץ מתקופת ל"ג בעומר תשי"ג

ב"ה

יום ה' לסדר ונתתי שלו' בארץ [תשי"ג]

לכב' חברי היקר וכו' וכו' וו"ח בש"ק הרב מר שלו' דובער שי' בוטמאן

שלו' וברכה

מכתבך קבלתי בעתו ובזמנו תודה על העבר ובקשה על העתיד, בודאי לא תתירעם על איחור הכתיבה כי ידעת בני ידעת כי לא כתבן אנכי מעודי וכל מכתב לוקח אצלי זמן רב ובעיקר ההכנה להכתיבה וגם כי לא הי' לי פנאי כי ביום ההולדת הי' לי עבודה רבה כי אד"ש צוה לי לחזור מאמר ביום ההולדת ולומר אותו בשבת לשלוש סעודות ולומר ספר תהלים וכו'.

הנני שולח פה ההנחה משיחה הראשונה דל"ג בעומר שאמר אד"ש לפני התלמידים מהישיבות שלנו מהעיר ומחוץ לה שעמדו בחצר ואד"ש עמד על הבאלקאן (לא בלטו [?]) ממש ואיני יודע איך לקרא זה) אצל שטענדער.

קודם השיחה נגנו הניגון אני מאמין (כמובן בציווי אד"ש) ואח"כ הי' שיחה קצרה. אחר מנחה נשאר אד"ש עומד על מקומו והביט על העולם ונגשו אל

אד"ש ודבר שיחה ארוכה לפ"ע השיחה שבחצר לערך 25-20 מינוט. ה' עולם קטן וגם החוזר יואל כהן לא ה', ישנה הנחה מהרב מענטליג על השיחה ואומרים שבקרוב אי"ה יו"ל שני השיחות.

אכתוב איזה דברים מהשיחה התחיל שהרמב"ם או' שבקטנים צ"ל תורה שלא לשמה אבל בגדולים כו' ולהיות שבחצר ה' רובו קטנים ה' צריך לקיים פסק הרמב"ם כו' ודבר בענין רע"ק שהוא היה עיקר דתושבע"פ כי סתם משנה ר' מאיר וסתם ספרא כו' וכולהו אליבא דר' עקיבא וזה שרע"ק ה' עני היינו מפני שבא מגרים און ער האט ניט געשטאמט פון [ולא ה' מוצאו מ-] אברהם יצחק ויעקב ולא ה' לו הירושה, מה יפה ירושתנו כמבו' בתניא, ההון עתק, ולכן ה' ג"כ עני בגשמיות ולכן אז ער [עס?] האט געדארפט ווערן דער [כאשר ה' צריך להעשות] עיקר דתושבע"פ לקח זה מהמשל דאבן ומים דאבן הוא מדרי' נמוכה, דומם, ואמר שיש שני לשונות בחסידות, היינו בהנדפסים ובביכל [בכתב יד], און אין ביכל רעדט ער העכער [בכתב-יד מדובר על דרגה נעלית יותר] כי בחסידות אי' יותר משאין ערוך אצ' לגבי עשי' יותר אין ערוך אצ' לגבי המאצ' או הלשון שאצ' ועשי' בהשוואה, ובביכל, שאפ' מח' הקדומה דא"ק עם אבן דומם, ומים יורדים מגבוה לנמוך היינו מה שא"ס למע' עד אין קץ.

ולהיות שאומרים שבקרוב תצא לאור וגם אחי אברהם שי' כבר כתב את השיחה לר' ניסן ועוד טעם והוא העיקר כי אינני זוכר רק קטעי דברים א"כ אסתפק במיעוט ואומר שלו' מאדון השלו'

חברך הדו"ש תמיד ומברך ומתברך בכל טוב

פנחס קארף

ה.

מכתב מאת הרב פנחס קארף מתקופת מנ"א-אלול תשי"ג

ב"ה. יום ועש"ק לסדר צדק צדק תרדף [תשי"ג]

לכבוד חברי היקר וכו' וכו' התמים מר שד"ב שי' בוטמאן

שלו' וברכה

מכתבך היקר קבלתי במועדו ותודה רבה בעד כל הפרטים. אצלנו ב"ה החיים והשלום יותר אין כל חדש כן נשמע מכם רק חיים ושלו' כתוב מה נשמע אצלכם ואצלך בפרט.

אור ליום ה' ה' חתונת התמים מרדכי דובינסקי. אד"ש ה' המסדר קדושין. אד"ש נכנס קודם החופה ודיבר שיחה: כל הענינים שלמטה באים מהבורא ית' ובפרט ענינים כלליים שרואים זאת בענין נישואין שיש ג"כ למעלה באדם העליון שהקב"ה נקרא חתן וישראל נק' כלה והקדושין זהו ע"י התומ"צ וכמו שאנו אומרים אשר קדשנו במצותיו ואי' בראשונים ומבואר בחסידות בארוכה שזהו מלשון קדושין וזהו בכל המצות ובכל ישראל והכתוב כי המצוה הזאת לא נפלאה היא ולא רחוקה היא אלא קרוב מאד הדבר וכמו שמבואר בתניא שקרוב מאד בפ"ך זה דיבור ועי"ז ובלבבך כי המחשבה יודעים מהדיבור וכן הוא בענין נישואין שבפ"ך זהו הקידושין שמקדש בפה ובלבבך הוא כי אפי' אם אינו אומר בפה רק שיודעים בבירור מחשבתו כמו אם הוא עוסק בענין קדושין, ג"כ טוב, לעשותו זהו הנישואין שהוא בדור ישרים יבורך,

אמר שאי' בנגלה וכן הוא בש"ע שיש תנאי באירוסין ואין תנאי בנישואין, כי מאחר שבא לידי נישואין אזי בטל כל התנאים ויש בזה ב' פי' א) שאין הדרך אז עס זאל זיך האלטן דער תנאי [שהתנאי יחזיק ויתקיים] ב) שבטל התנאי שאפי' אם יודעים בבירור שחפץ בתנאי, מאחר שעושה נישואין, בטל התנאי ואמר שיש מהצ"צ בכת"י בענין יש תנאי באירוסין ואין כו' כי ענין האירוסין הוא עד ביאת משיח כי אי' במדרש משל למלך שאירס אשה ונתן לה מתנות מועטות זהו עד ביאת משיח, וכשנשא נתן לה מתנות מרובים זהו בביאת

משיח שהחילוק בין אירוסין ונישואין שבאירוסין יש כל הענינים רק שחסר ענין הפנימי והעיקרי שזהו שיש תנאי באירוסין שאימתי שייך ענין התנאי, הברכה אשר תשמעו והקללה אם לא תשמעו, זהו רק באירוסין עד ביאת משיח, אבל בנישואין אין תנאי שאז אעביר רוח הטומאה מן הארץ. וכן הוא גם עכשיו, כשאדם מתקשר בהקב"ה בענין של נשואין כו' וגם אמר שנגלה וחסידות זהו אירוסין ונשואין כו'.

אחר השיחה ניגנו ואח"כ אמר: חסידים ווערן דאך פאר קיין זאך ניט נתפעל און זיי שרעקן זאך ניט פאר קיין זאך וייל זיי גייען (ניט אויף אייגענע פלייצעס נאר?) אויף ברייטע פלייצעס, איז הגם דער רבי האט געזאגט אז פון ש"מ אלול האט מען שוין אנגעהויבן צו שרעקן זיך, פונדעסטוועגן דארף מען זיין בשמחה הגם עס איז ניט קיין פאר קליידער מ"מ חסידים שרעקן זיך פאר דעם אויך ניט, מ'זאל זיך שרעקן פאר דעם וואס מ'דארף זיך שרעקן און דאס זאל אויך זיין בשמחה.

[חסידים הרי לא מתפעלים ולא נבהלים משום דבר מכיון שהם נשענים (לא על הכתפיים שלהם כי אם?) על כתפיים רחבות, והגם שהרבי אמר שמשבת מברכים אלול מתחילים כבר כן להיבהל, בכל זאת צריך להיות בשמחה ולמרות שזה (שתי התנועות) 'לא זוג' גם מזה חסידים לא נבהלים, ויש להיבהל רק ממה שצריך וגם את זה צריך לעשות בשמחה].

לאחר החופה ליוו את אד"ש להקאר ובאמצע עמד אד"ש והראה שינגנו בשמחה ואח"כ אמר: א כתיבה וחתימה טובה (?) אונז בתוך כלל ישראל און

זאל זיין שמחות בא אידן [כתיבה וחתימה טובה לנו בתוך כלל ישראל ושיהיו שמחות אצל בני].

בשבת מברכים התחילה ההתוועדות לאחר 1 ונגמרה לערך 3/4. מאמר ראה אנכי נותן ארך שעה שלימה.

שיחה א' היתה בענין מה שאומר ראה אנכי נותן היום כי נתבאר בהמא' כי ענין אנכי הו"ע מ"ת שזה נתן כח כו' אך מהו הענין שמה או' בשנת הארבעים אנכי נותן היום. והענין כי זה שמה רצה להיכנס לא"י כי רצה להמשיך להם בחי' ראייה כמו שא' אתה החילות להראות וע"כ רצה שגם בכל ישראל יהי' זה ואזי לא הי' שייך הענין של חטא ועוון ולא הי' החורבן, כי החילוק בין שמיעה לראי' כי בשמיעה הגם שמבין בטוב ואעפ"כ יכול לבוא חכם להרע גדול ממנו און אפשלאגן אים [ולפרוך אותן] ויכול להיות נופל ממדרי' אבל בראי' לא שייך קושיות כו', אבער עם האט זאך דאס ניט איינגיגעבן [ולא עלתה בידן].

וע"ז אמר אח"כ ועתה שמע ישראל וע"כ אמר ראה אנכי נותן כי ראי' ממש לא הי' יכול להמשיך להם והי' רוצה להמשיך להם מעין ראי' שזה ע"ד מה שהקדימו נעשה לנשמע שאמר ההוא מינא עמא פיזא דקדמיתו פומייכו לאודנייכו והשיב לו כי תומת ישרים תנחם כו' שזהו הענין שלמע' משמיעה כעין ראי' וזה ג"כ שאמר משה ראה אנכי נותן כו' היום שבזה נתן להם כן וכו'. זהו תוכן השיחה הא' בקצרה והי' כאן הרבה ענינים ואיני זוכר.

על שבת מברכים באו לכאן מטראנטע הבחורים גרשון דובער ובצלאל יאקבסאן. גרשון בער הי' על החתונה ואמר אד"ש שישמש דבר מה (היינו מצד האבלות) ואח"כ אמר אז דער רבי האט געזאגט אז ישראל בני מלכים איז יעדער קליינע זאך א גרויסע טרחה [הרבי אמר שישראל בני מלכים וכל דבר קטן הוא טרחה גדולה].

אד"ש מסר לר' שמואל שהבחורים ילמדו שערי תשובה (חלק ראשון) דרך חיים והמאמרים מליקוטי תורה מחודש אלול (ור"ה) ודיני ר"ה וגם הזכיר ע"ד הג' קאפיטלאך.

יותר אין לי מה לכתוב ואסיים ואומר של' מאדון השלו' ידיך המצפה להתראות בקרוב אצל כ"ק אד"ש

פנחס קארף

פ"ש לכל חברינו ובפרט לידידי חברך שלו' אידעלמאן ע"ד ההנחות שביקש עדין אין לי להשיג ובלא"ה שולחים.

פ"ש לאלכסנדר סענדער שי' ליבעראוו

הנ"ל

לקט סיפורים אישיים מפי סב החתן השליח הרה"ח ר' שלום דובער בוטמן מתוך הספר "מסעות חיי" שעתידי להופיע בקרוב

זכות מיוחדת בליל הסדר

מאז שהגענו לנוי יורק ועד חתונתי, הייתי מוזמן לסדרים ולסעודות בדירת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, בזכות הקרבה המשפחתית לבית הרב, ואף על פי שהייתי אורח, נטלתי חלק בהגשה. חשתי לא נוח, כבחור צעיר, שחבריי בני גילי משרתים את האורחים הנכבדים ואני יושב לי כאחד מזקני החסידים, כך שאף כי לא הייתי צריך לעשות זאת מצד תפקיד כלשהו, למעשה סייעתי למשב"קים בעבודתם.

בליל סדר אחד היתה לי זכות מיוחדת:

בדרך כלל כל המסובים היו באים לפני הרבי, כל אחד מתיישב במקומו ולאחר שהכל מוכן, מודיעים לרבי שמוכנים להתחיל את הסעודה או במקרה זה ליל הסדר. וזאת, מפני הכבוד, כדי שהציבור יחכה לרבי ולא יהיה מצב בו הרבי מחכה לציבור. כללי ההנהגה היו עוברים ממשב"ק למשב"ק.

בליל סדר אחד, כאשר הודיעו לרבי שמוכנים לבואו, הרבי בא כשבידו הסידור, אבל מאיזה טעם שיהיה לא הביא אתו את הקערה - טס של כסף - כפי שהיה נוהג תמיד (בשונה מכל המסובים שהיו מניחים את המצות ועליהם את הזרוע והביצה וכו', ללא טס או 'קערה').

המשב"ק ה'רשמי' באותו ליל סדר היה הרב שלום דובער אלפרוביץ. באותו רגע הוא לא היה ליד השולחן (כמדומני שהלך לקרוא לרש"ג או אולי הלך להביא משהו) ולמעשה הרבי פנה אלי וביקש ממני לבוא אחריו כדי להביא את הקערה. כמובן, נעניתי מיד. הרבי ירד במדרגות לחדרו כשאני הולך אחריו, פתח את הדלת של חדרו הק' והצביע על הקערה שהיתה על השולחן. לקחתי את הקערה והבאתי אותה למעלה, למקום מושבו של הרבי.

מדוע הרבי ביקש ממני לעשות את השירות הזה ולא הביא את הקערה בעצמו? אינני יודע. אולי משום שכל מעשה הלילה הזה צריך להיות דרך חירות.

קירוב פנימי

ביום ראשון כ"ג שבט תשמ"ט, יום לאחר היארצייט הראשון של הרבנית נ"ע, עברה זוגתי ע"ה במעמד חלוקת הדולרים לצדקה. במעמד זה, היא זכתה להגיש לרבי כמתנה מעין מגילה שעליה נכתבו כל הפעולות הרבות שנעשו במהלך השנה החולפת במסגרת ארגון נשי ובנות חב"ד באה"ק לז"נ הרבנית. והנה, מבלי שהיא מצידה תאמר משהו על בננו ישראל"ק ע"ה שהוא זוגתו תבדלח"ט זכו להיפקד בזרעא חיא וקיימא ח"י שנים אחרי נישואיהם, נתן לה הרבי דולר נוסף ואמר: "דאס איז פארן זון, דאך האלסט אין איין בעטן פאר אים, זאל זיין בשורות טובות" (זה בשביל הבן, הרי אתם כל העת מבקשים עבורו, שיהיו בשורות טובות).

באותה הזדמנות, אף נתן לה הרבי דולר ואמר: "פאר אייער מאן" (בשביל בעלך). בעיניי זהו קירוב פנימי שיקר לי מאד.

בהזדמנות מסוימת, דיווחתי לרבי במכתב אודות גודל התמסרותה של זוגתי בעבודתה בקודש בהנהלת ארגון נשי ובנות חב"ד. בין הדברים, הזכרתי ווארט ידוע על מילות הפסוק "יהללך זר ולא פיך". לפי אמרה זו, נדרש הפסוק כך: מוטב שיהללך זר, אולם באם "ולא", כלומר במקרה בו אין מהללך זר, אזי בלית ברירה עליך לעשות זאת בעצמך באמצעות "פיך".

במענה קדשו למכתב, הפנה אותי הרבי לאחד מספריו של הרב ראובן מרגליות המביא את האמרה הנ"ל ודן בה.

בהזדמנות נוספת, ביום כ"א שבט תשנ"ב, נתן לה הרבי דולר נוסף ואמר: "פאר גאנץ ארץ ישראל" (בשביל כל ארץ ישראל).

"היכן שלום בוטמן"

בפתח התוועדות י"ב תמוז תשכ"ה, סיפר הרבי על תגובתו של החסיד ר' מיכאל דבורקין למשמע בשורת שחרורו של הרבי הריי"צ מהכלא הרוסי. הרבי סיפר כיצד הוא אחז בקבוק משקה בידו ורקד מסביב לבית האכסניה של הרבי הריי"צ כשבפיו "ניגון חסידי בשפה הרוסית שתוכנו הוא הענין ד"אין עוד מלבדו". היה זה הניגון "ניעט ניעט ניקאווא" שלאחר מכן לא מש משולחן ההתוועדויות של הרבי.

בתוך הדברים התבטא: "מסתמא נמצאים כאן כאלו שידועים את הניגון, ובוודאי ילמדו מהם שאר הקהל". לאחר סיום השיחה, החל הרבי לתור אחר מי מהנוכחים שידוע לשיר את הניגון, בקראו בקול בשמותם של חסידים שעשויים להכיר את הניגון. זכיתי אז שהרבי ינקוב בשמי, באמרו "היכן שלום בוטמן"...

[מענין לענין, זכרוני שבאחת מהסעודות שבהן התארח הרבי בבית דודי בפאריז בשנת תש"ז, ניגנו את הניגון הידוע כניגון של חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז (שהולחן ע"י ר' אהרן חריטונוב). הרבי התענין לדעת את מקורו של ניגון זה, באמרו כי לא שמע אותו מעולם... לימים, כידוע לכולם, הושר הניגון בהתוועדויות חג הגאולה אצל הרבי מידי שנה].

במחיצת הרבנית

הפעם הראשונה בה פגשתי את הרבנית היתה כאשר באנו מצרפת לניו יורק בשנת תשי"ד. מפגש זה לא ישכח מזכרוני לעד, הרבנית הפגינה כלפי אמא חיבה וקרבה מיוחדת במינה. היא פנתה אלינו, הילדים, שאלה שאלות והתענינה בנו.

כידוע, בשנות היו"ד התגוררו הרבי והרבנית בבניין מגורים בפירת הרחובות פרזידנט וניו-יורק, שם בבית התקיימה הפגישה האמורה. מאוחר יותר, עברו הרבי והרבנית לבית המוכר ברחוב פרזידנט. לקראת חג הסוכות הראשון לשהותם בבית החדש, היתה לי הזכות להימנות על קבוצת בחורים שהוטל עליה לבנות את הסוכה עבורם במרפסת הבית.

בזכות הקרבה המשפחתית, זכיתי במשך השנים לבקר אצל הרבנית פעמים רבות. כאשר הייתי מגיע לניו יורק, נהגתי לצלצל לרבנית ולהודיע לה על בואי, ובדרך כלל היא היתה מזמינה אותי לביקור בביתה.

הרבנית תמיד הקפידה לפתוח לי את הדלת בכבודה ובעצמה. למרות שהיה מן הראוי שאחד מן המשמשים יעשה זאת במקומה, היא אף פעם לא ויתרה על המחווה הזו שבפתיחת הדלת או ליווי המבקרים החוצה. אם קרה שהרגישה לא טוב והייתה חלשה מכדי לעשות זאת בעצמה, היא הייתה יושבת בסלון ומתרוממת מעט לקראת הבאים.

בדרך כלל נושאי השיחה שלנו סבבו אודות המשפחה שלנו, או על ארועים אחרים שקרו בחוג המשפחתי. האכפתיות הכנה שלה היתה בלתי ניתנת לתיאור, תמיד היתה מתענינת בנעשה במשפחה או אצל מכרים נוספים.

אני מצדי השתדלתי לספר לה דברים שחשבתי שיש בהם כדי להסב לה נחת רוח, כמו למשל על הפעולות הרבות הנעשות ע"י שלוחי הרבים הפזורים בכל אתר ואתר וכדומה. הרבנית היתה תמיד שמחה מאד לשמע הדברים.

בשנת תשמ"א, נסעתי לרבי עם שלושת ילדיי הקטנים. כאשר הגענו לביקור אצל הרבנית, היה זה בחול המועד סוכות. הרבנית הגישה לילדים גלידה ואמרה להם שיצאו לאכול את הגלידה בסוכה.

הפעם האחרונה שבה זכיתי לבקר את הרבנית היתה כאשר נסעתי אל הרבי לכבוד יום הבהיר י"א ניסן בשנת תשמ"ז. הגעתי לביתה יחד עם בתי מיכלא

ובעלה חתני הרב שלמה יהודה הלוי סגל המתגוררים בשכונה. כאשר ישבנו בסלון הבית, היה ניתן להבחין בריח הבישולים העולה מן המטבח (כזכור היה זה זמן לא רב לפני חג הפסח), ובליבי חשתי הערכה עמוקה לרבנית על כך שבתוך העיסוקים הרבים לקראת החג מצאה זמן להקדיש עבורנו. כמובן שהבעתי בפניה את תודתי הכנה.

"טראסק אין אה"ק"

ביום כ"ה תשרי תשמ"ה, לפני נסיעתי ארצה לאחר שהותי ב770 כמנהגי בזמן שמחתנו מדי שנה, עמדתי על יד פתח חדרו של הרבי על מנת לקבל ממנו את ברכת הדרך. באותו מעמד, נתבקשתי ע"י הרבי לעשות באה"ק "טראסק" - כלשונו הק' - בנוגע למה שדובר ב(התוועדות ה)שבת. יום קודם לכן, בהתוועדות של מוצאי שבת בראשית (המשך לשמח"ת), עורר הרבי על הצורך "להשתדל ככל האפשרי, ויותר מזה, לפעול שכאו"א מישראל בכל מקום ובכל מעמד ומצב יה' לו שיעור קבוע בלימוד התורה".

ואכן עם שובי ארצה, התחלתי לפעול בענין לצד חברי להנהלת צאגו"ח, ויחד הפקנו קמפיין שלטי חוצות מרהיב הנושא את הסלוגן "בין עיסוק לעיסוק קרא עוד פסוק".

שני בקבוקים

יום ההולדת שלי חל בי"ב אלול ויום ההולדת של בני ישראל לק"ה חל בז' אלול. בשעתו היה נהוג שמביאים ונותנים לרבי בקבוק קטן של שקה והרבי הי' מוזג קצת לכוס שלו והי' מחזיר את הבקבוק כדי לחלק לכולם.

בשנת תשכ"ח, לקראת השבת הסמוכה לשני התאריכים הנזכרים, לקחתי מר' מאיר הארליג שני בקבוקים ובעת ההתוועדות עליתי אל הבימה ונתתי את הבקבוקים ולאחר שהרבי מזג לכוס שלו, הושטתי את ידי כדי לקחת את שניהם. ואז הרבי אמר לי: "כאפ ניט" [אל תחטוף] ונתן לי בקבוק אחד. ולישראל לקחתי בקבוק אחד.

שמחת תורה אצל הרבי

כל השנים, מאז שהגעתי לגור בארץ ישראל בשנת תשכ"ט, הייתי משתדל ומתאמץ לנסוע לרבי בכל עת מצוא. במיוחד לשמחת-תורה שהוא כידוע חג יחיד במינו במחיצת הרבי.

למרות כל הקשיים ולמרות שהדבר כרוך במאמץ רב מצידו, ת"ל זכיתי להתמיד במנהגי זה, החל משנת תשל"ט, מידי שנה בשנה.

גם אחרי ג' תמוז תשנ"ד (למעט תשרי תשנ"ה, מאחר שהייתי בג' תמוז תשנ"ד), אני עושה את המאמץ ונוסע לרבי לשמחת תורה.

כידוע, החל משמע"צ תשנ"ג, היתה בכותל המערבי של בית המדרש הגדול ב-770 מעין גוזזטרה בה היה הרבי נמצא מפעם לפעם באופן שלציבור היתה אפשרות לחזות בפניו הק'.

ביום שמח"ת תשנ"ד, סידרו דבר מיוחד והוא שהנדיבים שתרמו סכומים נכבדים ל'ועד הבנין' בשביל שיפוץ והרחבת בית חיינו, 770, תהיה להם הזכות לגשת קרוב לרבי ולומר 'לחיים'. וזאת, בדרך המעבר מחדרו של הרבי אל הגוזזטרה שבבית הכנסת, שם היה חדר נוסף.

רגיל הייתי לבקש מהרבי בשמחת תורה, מידי שנה, ברכה עבור בני ישראל יק"ע"ה וזוגתו תבדלח"ט שבאותה שעה עדין לא נפקדו בילדים. הדבר היה כרוך במאמץ רב מצידו, עד כדי מסירות נפש, שכן בדוחק הגדול השורר בשמחת תורה ליד הרבי זה כמעט בלתי אפשרי לגשת אל הרבי ולדבר עם הרבי.

רציתי מאד לעשות זאת גם באותה שנה, למרות המצב המיוחד. וכפי שהיה נראה לי אז, זו היתה ההזדמנות היחידה לגשת קרוב לרבי.

שחתי את אשר על ליבי בפני המזכיר הרב לייבל גרונר והוא הסכים שגם אני אגש לרבי בשעה שנדיבי 'ועד הבנין' ניגשים, בחדר שלפני הגוזזטרה.

בנסיבות של אותם ימים, לא היה ניתן לדעת מתי הרבי ייצא מחדרו וקבוצת הנדיבים, ואני לצידם, המתינו זמן רב ליד אותו מעבר מהחדר של הרבי לבית המדרש הגדול.

באותה שנה, שמיני עצרת חל ביום חמישי ושמחת תורה (בחול"ל) ביום שישי. ההמתנה היתה כשעתיים, במתח ובלחץ.

בנוסף לכך, המקום בו עמדו והמתינו היה קטן וצפוף מאד ובכל זאת, בתיאום עם הרב גרונר, תפסתי לי פינה במקום שעל פי המשוער תהיה לי אפשרות להיכנס לחדר שלפני הגוזזטרה ולגשת אל הרבי והמתנתו.

כשהרבי יצא וניסיתי להיכנס לחדר שלפני הגוזזטרה, נאמר לי שהזכות שמורה לאלו שתרמו לבית הכנסת, אבל לא ויתרתי וניסיתי בכל זאת להתקרב. למעשה, הדרך של הרבי מהחדר ועד הגוזזטרה בבית הכנסת היא

מאד קצרה ואחרי רגעים ספורים נסתיימה. ברגע האחרון ממש, רגע לפני שהרבי יוצא מהחדר הנוסף ומתקרב לגזזטרה, כשהבנתי שאם לא עכשיו אימתי, קראתי לעברו של המזכיר הרב גרונר: "לייבל! לייבל!" והוא הורה להכניס אותי. ולאחר מכן נטרקה הדלת. אני רואה שבעוד שניה הרבי שהיה עם הפנים אלינו פונה להסתובב - וברגע האחרון הצלחתי לגשת ולבקש ברכה.

בנסיבות של אותה שעה, לא אגיד שחשתי שמחה ואושר, אבל בהחלט הודיתי לה' על שעלה בידי להגשים את משאלתי. הייתי האחרון שאמר לחיים' לרבי וביקש ברכה באותו מעמד.

כעת, הייתי צריך להחליט האם לצאת החוצה כדי להיכנס לבית הכנסת שם היה כל הציבור או להישאר כאן ולנסות לצפות במתרחש מלמעלה. החלטתי להישאר למעלה. מהמקום בו עמדתי, יכולתי לראות היטב את הקהל הענק בבית הכנסת שאף הוא המתין כשעתיים להזדמנות לראות את פני הקודש בשמחת תורה.

המחזה שנראה לנגד עיני השאיר עלי רושם עצום, בלתי נשכח. ראיתי אלפי זוגות עיניים של קהל גדול, כולם עומדים על רגליהם באימה וביראה ובהתרגשות גדולה. אלה על הקרקע ואלה על ספסלים, אלה על פירמידות ואלה על שולחנות. וכולם ללא יוצא מן הכלל מכוונים את מבטם לנקודה אחת ויחידה - כמהים להביט ברבי!

בתשרי של השנה הקודמת, תשנ"ג, שהיה הפעם הראשונה בה הרבי יצא לציבור אחרי זמן רב, כשראיתי את הרבי לראשונה באותה גזזטרה, פרצתי בבכי נורא, חסר מעצורים. זה היה רגע מאד מורכב. מצד אחד שמחה לראות את הרבי, ומצד שני - תחושה של ההיפך ממש, עד דכדוכה של נפש. עמדתי על ספסל במקום שהיה ניתן לראות ממנו היטב וזו היתה חוויה מאד לא פשוטה. ברגעים הללו, עלו אצל כל אחד מאתנו רגשות עזים של התקשרות לרבי.

•

בהמשך למסופר לעיל אודות היחידות המיוחדת ביום שמח"ת תשנ"ד, וכדי לחתום ב"ענין הכי עיקרי" - התגלות מלכנו משיחנו בגאולה האמיתית והשלימה, מובא כאן סיפור נוסף שהתרחש במהלך יחידות זו:

בין העוברים ביחידות, הי' גם הנגיד ר' מאיר שי' שרייבער. הלה עבר והציג תמונה של הרבי ממעמד כוס של ברכה משנת תשמ"ח (המצו"ב), בה מניף הרבי בב' ידיו הק' בעוצמה, תוך כדי ששואל: "האם דבר זה יחזור על עצמו?" והרבי הניד בראשו הק' לחיוב.

משום-מה תשובה זו לא סיפקתו עדיין, ושבועות מספר לאחר החג כתב מכתב מפורט ובו שואל בפרטיות יותר אודות כך. תרגום המכתב להלן:

"כשעברתי ליד הרבי שליט"א בשמח"ת, לא הייתי בטוח בקשר לתגובת הרבי, והייתי רוצה להבהיר אותה. החסידים, בגלל האהבה הגדולה שלהם לרבי שליט"א, מרגישים מאוד בנמיכות רוח בגלל סבלו. זה הי' מאוד עוזר אם הי' לנו 'אור בקצה המנהרה' להחזיק בזה;

האם החסידים יראו עוה"פ את הרבי עושה כמו בתמונה המצורפת, עם אותה יכולת פיזית (בעמידה, ובנפנוף שתי הידים) מתוך שמחה? ואני מבקש את ברכת הרבי שזה יקרה בקרוב!"

על כל זה ענה הרבי בחיוב, כשתוך-כדי-כך הוסיף המזכיר מדילי: "שיהי' ביתר שאת וביתר עז ובבריאות שלימה וחזקה" והרבי ענה על הכל בחיוב.

יהי רצון שנזכה לראות זאת בעינינו תיכף ומיד ממ"ש - נאו!